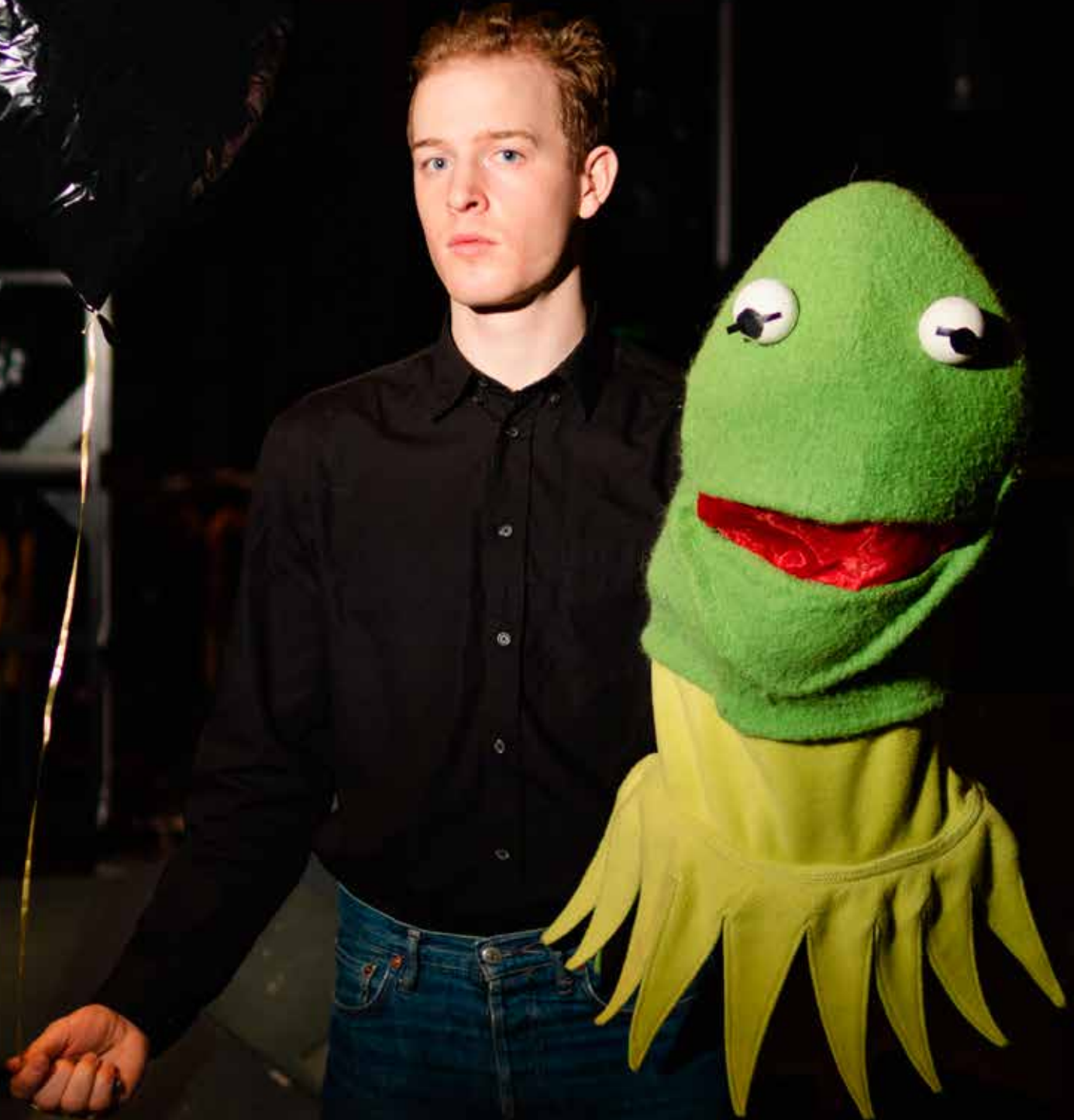

Under Dusken

STUDENTAVISA I TRONDHEIM NR.04 107. ÅRGANG 16.03.21 - 12.04.21

CARL MARTIN EGGESBØ – TRONDHEIMS NYE ROMEO

VI HAR FÅTT NY NETTSIDE!

Sjekk den ut på underdusken.no

6

SKEPTISK TIL PRAKSISORDNING:

Sykepleierstudenter ved NTNU reagerer på å måtte flytte fra studiebyen for å fullføre praksisperioden.

26

FORBUDT KJÆRLIGHET:

Studenter frykter negative reaksjoner hvis de forteller om datinglivet sitt til andre.

52

ET LITE STYKKE MUSIKKHISTORIE:

Carly Rae Jepsen gikk fra one-hit wonder til kritikeryndling.

20

TOPPIDRETT PÅ ISEN:

Møt elitelaget til NTNU i Bandy, som kjemper om poeng i øverste divisjon.

44

GULLFUGLEN:

Publikumsfavoritten Carl Martin Eggebø har kommet til Trøndelag Teater.

LES MER PÅ UNDERDUSKEN.NO

REDAKTØR UNDER DUSKEN
Åsmund Hunderi Slemland
– Tlf: 995 37 075
avisredaktor@studentmediene.no

NESTLEDERE UNDER DUSKEN
Idunn Sørensen – Tlf: 936 47 749
avisredaktor@studentmediene.no

Sigrød Solheim – Tlf: 920 88 151
nettredaktor@studentmediene.no

ANSVARLIG REDAKTØR
STUDENTMEDIENE I
TRONDHEIM AS
Maren Høgevoll Busterud
– Tlf: 410 63 201
ansvarligredaktor@studentmediene.no

REDAKSJONSSJEF
Christine Aaserød Pedersen
redaksjonssjef@studentmediene.no

DAGLIG LEDER
Sindre Sættem – Tlf: 411 85 450
dagligleder@studentmediene.no

SALGSSJEF
Linn Holst-Dyrnes
salgssjef@studentmediene.no

NYHETSREDAKTØR
Emelie Kjærli Kristiansen
nyhetsredaktor@studentmediene.no

DEBATTREDAKTØR
Amanda Hytten Bjerknes
debattredaktor@studentmediene.no

REPORTASJEREKTAØR
Oda Sofie Mathisen Gallefoss
reportasjeredaktor@studentmediene.no

KULTURREDAKTØR
Geir Bergersen Huse
kulturredaktor@studentmediene.no

FORSKNING- OG
FORBRUKERREDAKTØR
Bendik Brodshaug
foforedaktor@studentmediene.no

SPORTSREDAKTØR
André Torvestad
sportsredaktor@studentmediene.no

MUSIKKREDAKTØR
Tina Løvås
musikkredaktor@studentmediene.no

FOTOREDAKTØR
Kristian Marcellus Benum Storehaug
fotoredaktor@studentmediene.no

GRAFISK ANSVARLIG
Marius Thorvik
grafisksjef@studentmediene.no

ILLUSTRASJONSSJEF
Serena Guler
illustrasjonssjef@studentmediene.no

DESK
Marthe Bjørva (sjef), Håkon Pedersen,
Benedikt Erikstad Javorovic, Linn Danielsen
Evjemo, Anders Brun, Erlend Gylver, Peter
André Hegg, Hanna Jarstø Ervik, Oda
Eriksen Haugland, Lars Nord Holmer, Jenny
Westrum-Rein, Lunia Melania Antal

GRAFIKERE
Jesper Hustad (5-15), Sofija Kornhubere
(16-25), Olivie Rouppe van der Voort (26-
41), Kristina Bye (42-57)

KORREKTUR
Tomaris Semet

FORSIDE
Torstein Olav Eriksen (foto)

Kan du slutte å spise rosiner som en apekat?!

TIPS OSS!

tips@studentmediene.no

ANNONSERE?

salgssjef@studentmediene.no

Under Dusken er et uavhengig organ for studenter i Trondheim, utgitt av Studentmediene i Trondheim AS. Under Dusken blir distribuert gratis i Trondheim, og kommer ut seks ganger i semesteret. Under Dusken arbeider etter god presseskikk i henhold til Vær Varsom-plakaten. Den som mener seg rammet av urettmessig omtale oppfordres til å kontakte redaksjonen.

Under Dusken blir utgitt av Studentmediene i Trondheim som får økonomisk støtte av Velferdstinget i Trondheim og Studentersamfundet i Trondheim, som står uten redaksjonelt ansvar.

Miljøtrykksak fra
Trykkpartner AS.

Lisensnr. 241823
Sertifikat nr. 1638

PENSUMPAKKER

RIKTIG - ENKELT - BILLIG

Velkommen innom

Du finner oss på Tunga, Gløshaugen, DMMH, Dragvoll, Kalvskinnet, Øya og ved BI Trondheim

Vi sender også fraktfritt

Kontakt oss på tlf. 906 97 894 / 902 97 888

E-post: glosaugen@akademika.no

LEDER

IDUNN SØRENSEN

NESTLEDER I
UNDER DUSKEN

NTNU ER IKKE BARE GLØSHAUGEN

Da jeg var ny sosiologistudent på Dragvoll tok det ikke lang tid før jeg fikk høre om en masteroppgave litt utenom det vanlige. Den omhandler rivaliseringen mellom Dragvoll og Gløshaugen. En teori er at dette skyldes dragvollingenes følelse av å være annenrangs studenter.

NTNU forsøker å bygge et renommé som først ute med teknologisk og naturvitenskapelig forskning. De liker å vise til den lange historien helt tilbake til 1914, da det bare var tekniske og naturvitenskapelige fag på NTH. Studieprogrammene på mange av de andre campusene passer dårlig inn i dette bildet.

Du kan blant annet se forfordeling i byggene: Realfagsbygget har luftig

arkitektur og bugner av kunstverk, mens Dragvoll sliter med plassmangel og muggproblemer som ikke fikses. Det virker som om Gløshaugen opererer med et helt annet budsjett.

Under Dusken skriver om at sykepleiestudenter har drastisk dårligere vilkår enn medisinstudentene når de må i praksis utenbys. Det fremstår som mer av det samme. Enkelteksemlene kan bortforklares, men ikke helthetsinntrykket. NTNU favoriserer noen studenter over andre og det får også studier som holder til på andre campuser enn Dragvoll merke, som for eksempel Øya, Tunga og Kalvskinnet.

Samtidig har Norge et stort behov for sykepleiere. Universitetets nedprioritering av noen studieretninger tyder

på at det ikke er deres fortjeneste at det tidvis er stor pågang for å komme inn på de samme studiene. Fortjenesten for høye søkertall må heller tilskrives det at Trondheim er Norges beste studieby. Den er bygd av de frivillige, og NTNU kan dermed skjule forsømmelsen sin.

Det er sikkert stas for NTNU når forskerne deres oppdager en ny behandling mot korona eller vinner en nobelpris. Da er det viktig at universitetet ikke glemmer at koronamedisin er nytteløst hvis samfunnet ikke har sykepleiere som kan ta vare på de syke. Det er på tide at NTNU slutter å la seg blende av prestisjeprosjekter, og begynner å ta ansvar for å utdanne hele befolkningen.

Må flytte for å fullføre studiet

Flere sykepleierstudenter ved NTNU mener kompensasjonen for å måtte flytte ved obligatorisk praksis ikke er tilstrekkelig.

TEKST: Veronica Farshchian og Ada Renslo | ILLUSTRASJON: Astrid Bøhler

Enkelte sykepleierstudenter ved NTNU må enten flytte eller pendle for å gjennomføre obligatorisk praksis. Nå reagerer flere på ordningen.

NTNUs gjeldende retningslinjer for studenter som utfører praksis ved Fakultet for medisin og helsevitenskap sier blant annet at sykepleierstudenter skal gis økonomisk tilskudd dersom praksisstedet er 60 km unna bostedet eller lengre.

Dersom daglig pendling faller innenfor dette vil studenten motta 300 kroner i uka, og dersom studenten må leie bolig på praksisstedet gis det 3000 kroner i støtte hver måned.

– I år er det 240 studenter som skal ut i praksis. Av disse er det to tredjedeler som får praksisplass i Trondheim kommune, forteller nestleder for undervisning i sykepleie og stedfortredende instituttleder, Ingeborg Olaug Kamsvåg.

Sykepleierstudiet har fem praksisperioder i løpet av tre år. Kamsvåg forklarer at praksisplassene blir fordelt ved at studentene trekker et tilfeldig valgnummer. Deretter velger de praksisplass i henhold til valgnummeret.

– Vi tar vare på valgnummeret, slik at belastningen ved å måtte flytte utenfor Trondheim i løpet av studieperioden er lik for alle, forklarer Kamsvåg.

OPPLEVES URETTFERDIG: Astrid Hilling savner lik behandling av studiene. FOTO: Privat.

– Vanskelig å se at det er rettferdig

Astrid Hilling er fakultetstillitsvalgt for Fakultetet for medisin og helsevitenskap, og er sykepleierstudent på andreåret. Hun forteller at det er vanskelig å se for seg et system som vil klare å fordele studentene på en mer rettferdig måte, da særplasser og variasjonen på tilgjengelige plasser i Trondheim gjør det vanskelig å få til en rettferdig fordeling.

– Det har vært situasjoner der folk har fått førsteplass i køen to ganger, og det har blitt opplevd som urettferdig, forteller Hilling.

Hilling mener det er stor enighet blant studentene om at 3000 kroner i måneden ikke er nok. Studenter har fortalt henne at de ikke har råd til å fortsette på studiene dersom de må ut i distriktet for praksis, og at de sliter med å finne korttidsopphold i praksisperioden på 10 uker.

– Det er få som leier ut boliger i en så kort periode, så mange må betale leie for en lengre periode. Ofte har de også andre utgifter som depositum og krav til møblering, forteller hun.

Hilling forklarer at det er studentene selv som må skaffe seg et sted å bo i praksisperioden. Hun opplever at studentene ikke får nok hjelp av instituttet.

– Studenter må selv ta kontakt, og flytte til et ukjent område. Vi får støtte, men man må gjøre en god del selv før man får hjelp, sier hun.

Noen studenter har blitt nødt til å ty til kreative løsninger for at støtten skal strekke til. Som tillitsvalgt har Hilling fått høre historier om studenter som har bodd i campingvogn midt på vinteren fordi de ikke klarer å finne et sted å bo.

Hun forteller at medisinstudentene har en ordning der fakultetet hjelper studentene å finne et sted å bo, i tillegg til at boligkostnadene er dekket. Dette står blant annet på Innsida hos fakultetet. Hilling sier at mange reagerer på denne forskjellsbehandlingen.

– Studentrådet er enig om at det skulle ha vært likere behandling mellom studiene på fakultetet. Det er dumt at det er forskjell på hva medisinstudentene får, og det bachelorstudentene får, forteller hun.

FIKK BOLIG: Karoline Stranden føler seg heldig for at hun fant en billig bolig under praksisen i Oppdal. FOTO: Privat.

Mener støtteordningen ikke er nok kompensasjon

Studentene Vilde Sofie Fredriksen og Johanne Almås er førsteårsstudenter, og har fått praksisplass på henholdsvis Røros og Kyrksæterøra. De forteller om bekymringer knyttet til økonomi.

– Hovedproblemet er støtten på 3000 kroner. Det er vanskelig å framleie leiligheten i Trondheim for kun to måneder, dermed må vi betale for to boplasser, sier Fredriksen.

Almås forteller at de savner en avtale med universitetet om boliger på praksisstedet.

– Medisinstudenter får dekket mye mer. Det har alltid vært utfordrende for sykepleierstudenter, sier Almås.

Fredriksen forteller at både økonomiske bekymringer og frykten for å spre smitte er til stede når de skal ut i praksis.

– Det er ikke mulig å ha en ekstrajobb ved siden av praksis for å dekke ekstra utgifter fordi man flytter så langt bort. Reising mellom stedene

KREVENDE Å FLYTTE: Vilde Sofie Fredriksen (t.v.) og Johanne Almås (t.h.) er bekymret for økonomien når de nå skal ut i sin første praksisperiode. FOTO: Privat.

STØTTENDE KOMMUNE: Hilde Bygdås fikk hjelp fra praksiskommunen til å ordne bil og bosted i Hitra. FOTO: Privat

– Vi spilte på at vi var to stakkar studenter med dårlig råd, dermed fikk vi en del meldinger fra folk som leier ut. Vi endte opp med stort hus til 3000 i måneden, sier Stranden.

Stranden mener at den økonomiske kompensasjonen er i det minste laget.

– 3000 kroner er ikke nok. 2000 kroner mer ville gjort at de som ikke var like heldige som meg fikk det bedre, utdyper hun.

Stranden forteller at koronapandemien har ført til et ekstra stressmoment ved flytteprosessen.

– Jeg har vært ekstra bekymret i år. Det hadde vært et mareritt om jeg hadde tatt med korona til Oppdal. Ekstra risikabelt er det når jeg jobber i hjemmesykepleien og reiser rundt, sier hun.

Hilde Bygdås er også sykepleierstudent, og opplever det samme som Stranden om kompensasjonen. Hun flyttet til Hitra og opplevde at kommunen ønsket å ta imot studenter. Dette gjorde at de var behjelpelige med bolig og støttet dem økonomisk.

– For meg var støtten nok, men jeg skjønner at det er vanskeligere for andre som kun fikk støtte gjennom skolen, sier Bygdås.

Legger til rette for trivsel

Stedfortredende instituttleder Kamsvåg forteller at de har flere ordninger på plass for å bidra til at studentene trives i praksis, men at det kan være krevende å formidle informasjon under pandemien. Hun sier det har vært stort fokus på å sikre god informasjon til studentene.

Instituttet gir informasjon om praksis ved studiestart i august, i tillegg til at det blir gitt ytterligere informasjon om organisering, tilskuddsordning,

reise og bolig i januar. Studenter kan finne denne og annen informasjon på Blackboard.

– Det er vanskelig å uttale seg om hvorvidt den ekstra støtten på 3000 kroner er nok. Det vil være individuelt for studentene, sier Kamsvåg.

Studentene kan også blant annet søke om særplass, som vil si at de er garantert et lavt nummer, dersom de eksempelvis har barn, livsviktig behandling i studiebyen, eller andre

ØNSKER TRIVSEL: Ingeborg Olau Kamsvåg forteller at instituttet legger til rette for at studentene skal trives i praksisbyen. FOTO: NTNU

forhold som hindrer de fra å flytte til et praksissted utenfor Trondheim.

Kamsvåg sier at de er kjent med forskjellsbehandlingen mellom medisins- og sykepleierstudentene, og forteller at flere fakultetstillitsvalgte har tatt opp urimeligheten i dette med fakultetet.

– Vi er heller ikke fornøyde med at det er så store forskjeller i den støtten studentene får. Dette handler blant annet om ulike ordninger vi tok med oss inn i fusjonen og ikke minst en betydelig forskjell i sentrale myndigheters tildelinger til disse utdanningene, avslutter hun. **UD**

ville ført til en større smitterisiko, sier Fredriksen.

– Utdfordrende å finne korttidsopphold

Karoline Stranden går tredjeåret på sykepleierutdanningen. Hun forteller at praksisstedene ofte er på mindre steder, der det kan være vanskelig å finne utleiere.

– Jeg tror det er sjeldent at folk leier ut bolig her utenom ferier, forteller Stranden, som selv er på praksis i Oppdal.

Videre forteller Stranden at hun savner bedre kommunikasjon fra instituttet.

– Jeg fikk lite informasjon av NTNU, og måtte selv ringe praksislæreren for å høre om det skulle bli praksis i år.

Hun opplever at sykepleierstudentene har ulike erfaringer med leiepriser og hvor utfordrende det er å få tak i bolig.

Kommentar:

En generasjon ikke-studenter

Når jeg er ferdig med bacheloren har jeg 180 studiepoeng. Likevel kan jeg ikke si at jeg har vært student

EMELIE KJÆRNLI KRISTIANSEN
Nyhetsredaktør i Under Dusken

ILLUSTRASJON: Astrid Bøhler

Første dag som student høsten 2019 var jeg full av forhåpninger. Campus var gigantisk, ansiktene var nye, klærne var mer voksne, fylla inneholdt mer politikk. I to år hadde jeg gledet meg til å være student. «De beste årene i livet ditt», ble jeg fortalt av familien. Jeg skulle så gjerne ønske de hadde rett. I stedet har studiehverdagen vært rutinitert, digital og ensom.

Som i en apokalypse ble plutselig alt stengt. Campus. Samfundet. Dragvollkjelleren. Og selv om det den første måneden var litt befriende å kunne sitte halvnaken i forelesning med bare dyna rundt meg, visste jeg så lite om hva de store konsekvensene ville bli. Kanskje har de siste månedene gitt oss mange nye ferdigheter, som selvstendighet, problemløsning og digital

kompetanse, men jeg tror også det vil gi oss mange utfordringer når vi skal ut i arbeidslivet. Jeg kan bare anta at våre sosiale og kritisk-tenkende ferdigheter har blitt betydelig svekket etter å ha levd halve studietiden innesluttet på et rom helt alene.

«**Snart er du ferdig med studiene**», sa moren min til meg her om dagen. Jeg svarte påståelig at jeg nekter å stå med en bachelor i hånda uten å ha fått oppleve å være student. Jeg er likevel nødt til å innse at for mange av oss vil det være realiteten.

Vi har tall på psykiske vansker, men jeg skulle gjerne ha sett tall på verdien av å diskutere politiske ulikheter over en øl og å finne fram til riktig svar sammen med studievenner.

Jeg tror ikke jeg er alene om å føle at alle de fine ordene som politikere, familier og rektorer har fortalt om studietiden rett og slett ikke har vært sanne. Vi som har vært studenter for første gang de siste to årene fikk aldri lov til å være

skikkelige studenter, og mange av oss vil gå ut av studiet uten å ha blitt kjent med andre enn kollokviegruppa. Studietiden vil ikke ha vært preget av diskusjon, innovasjon og utforskning.

Det finnes nok av debattinnlegg om hva utdanningsinstitusjonene og regjeringen kunne gjort for å forbedre studietiden, men det er ikke det jeg vil fokusere på her. Jeg mener regjeringen framover må legge til rette for alle de unge håpefulle som etter pandemien skal rett ut i arbeidslivet. I tillegg vil jeg gi følgende oppfordring til arbeidsgivere som ansetter nyutdannede etter pandemien: Gi dem en skikkelig velkomstfest.

Kjære studerande: Snart skal du atter bli student

Det er viktig å ikkje gløyma kva som ventar oss når unntakstida er over.

KAREN MJØR
Leiar ved
Studentersamfundet
i Trondhjem

ILLUSTRASJON: Caroline Borge

Når me no går inn i mars, er det på tide å tenka på markeringa av eit jubileum me kjenner så alt for godt til. Denne gongen tenker eg faktisk ikkje på korona, men heller at det no er eit heilt år sidan me har vore skikkelege studentar.

«Høiskolen vil gjøre dere til studerande, vi, Samfundet, vil gjøre dere til studenter». Slik kling dei kjende orda frå den fyrste formannen på Samfundet, Edgar B. Schieldrop. Det siste året har me i all hovudsak berre vore studerande. No vel eg å tru at me nærmar oss tidspunktet der me endeleg kan ta studenten i oss tilbake.

Året som har gått har vore tungt, og studentane har vore ei spesielt utsatt gruppe. Me treng motivasjon gjennom å bli minna på kor fint det å vera student er utanom unntakstida. No må det vera lov å byrja å gleda seg til betre tider.

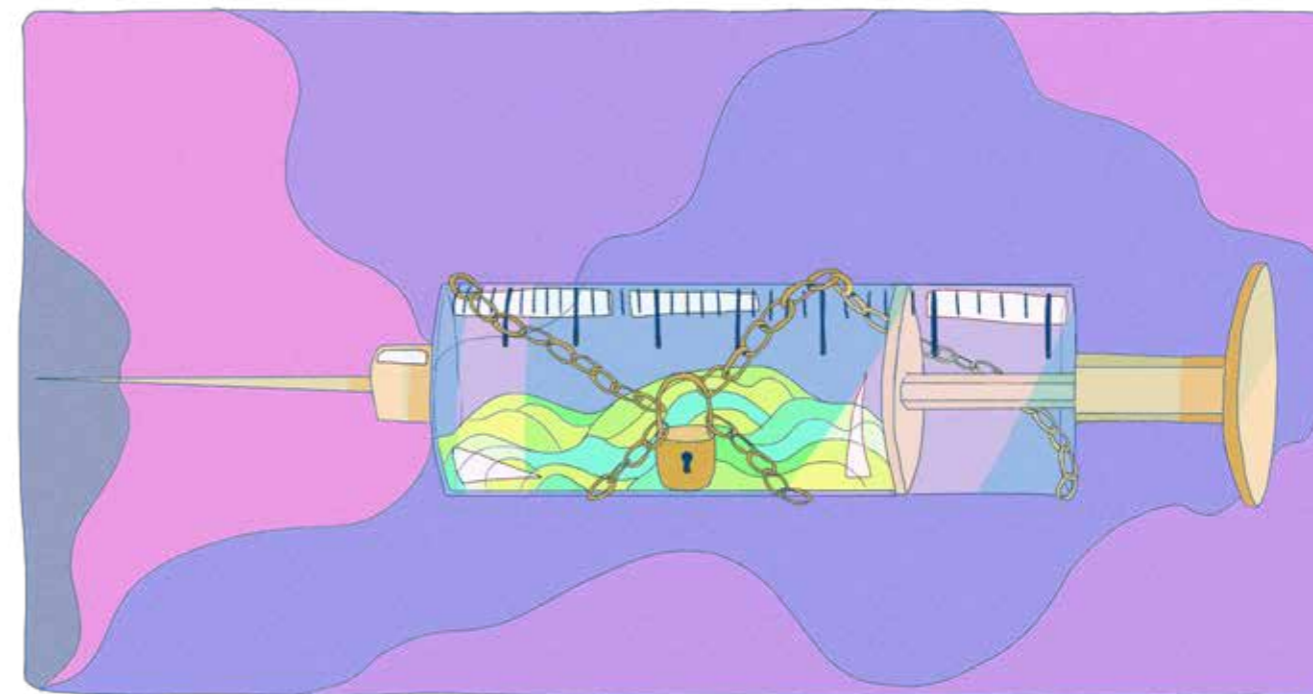
Sjå for deg at du igjen står i ein stappfull Storsal. Du står i ei tett og svett klynge av studentar utan munnbind. Idiolen bak deg kastar ølet sitt i lufta og ølregnet treff deg midt i ansiktet. Me held rundt kvarandre og syng med for full hals. Akkurat no er det ingenting som freistar meir.

Igjen skal me ta tilbake våre rare tradisjonar. Snart er det igjen tid for badekarspadling på elva, medan Pirum et bankemiddag og studentar strøymer til Samfundet ikledd toga. Trondheim skal igjen verkeleg få merka at det er ein studenteby.

Me skal igjen møtast med ein klem og ikkje berre ei klein albogehelsing. Endeleg skal me sørga for at tidlege morgonar heller er seine kveldar. Me skal til slutt kjenna at koronadugnaden var verdt det, og at me har fått vår djupt sakna studentfridom tilbake.

For det kjem ei tid der me ikkje lenger treng å vera redd for anna enn klein småprat når nokon set seg ved sida av oss på bussen. Me skal sleppa å vera redde for å gå på arrangement i frykt for at kvisspremien er to veker i karantene. Ord som kohort, einmetersregel og sosiale nærkontaktar skal bli minner om ei tøff tid som heldigvis er forbi.

No er me i innspurtsfasen, og må halda ut den siste tida. Hald motet oppe, for snart skal me stå i studentergalla, sabla champisen og synga *Nu Klinger* i det me saman kryssar målstreken. Saman skal me snart ta studenten i oss tilbake.

Vaksinér studentene før studiestart!

Etter et år med covid-19, innstramninger og lange perioder i trange hybler har vi fått nok. Vi må vaksinere studenter og unge nå.

MARTIN BJERKE
Fagansvarlig ved BISO
Trondheim

ILLUSTRASJON: Viktorija Belogradovaite

Min første dag på BI i Trondheim var heldigvis fysisk. Inne på konferansesalen på Clarion Hotel møtte jeg flere hundre nye studenter. Mange av disse skulle vise seg å bli noen av de viktigste menneskene i livet mitt. Nye studenter har dessverre ikke samme mulighet.

Lørdag 12. mars ble det publisert en artikkel i A-magasinet kalt «Året som forsvant», der flere studenter fortalte om sine opplevelser fra året som har gått. Her kan vi lese om studenter som har ofret mye det siste året. Og det er ingen tvil om at studenter har måttet gi avkall på mye den siste tiden. Pandemien har gått hardt utover studentene, og mange har måttet sette livene sine på vent.

I slutten av 2020 utførte FHI en undersøkelse der de spurte 58 000 nordmenn om hvordan livskvalitet de har hatt under koronapandemien. Undersøkelsen viser at det er flere som sliter med ensomhet og psykiske plager nå enn før, og aleneboende og studenter troner statistikken. En av tre studenter er ensomme, og en fjerdedel av de spurte forteller at de ikke er fornøyd med livet.

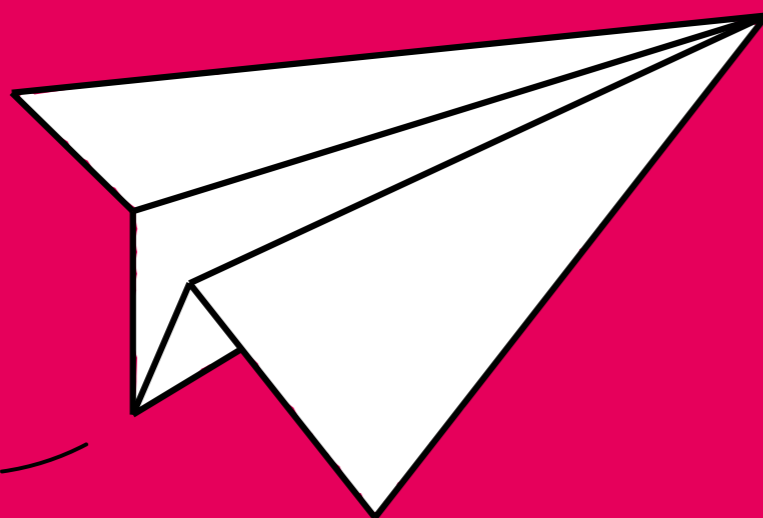
Bent Høie og Henrik Asheim, jeg har en oppfordring til dere: Sørg for at studentene er vaksinert før studiestart. De to ukene i starten av første semester er noen av de viktigste ukene i livet for mange. Fysiske samlinger er der du blir kjent med nye medstudenter, og det er der du danner et grunnlag for de neste årene. Ingen ønsker at unge skal falle utenfor i samfunnet - det koster dyrt både for personen og for staten. Det at studenter faller utenfor kan fort ende opp som et sammensatt problem

statsråder må løse i etterkant, og det blir ikke lett.

Vi studenter er fortsatt positive til framtiden. Vi vet at vi har mange gode opplevelser å se fram til, og vi skal gjøre det beste ut av det. Samfunnet vil åpne opp og vi vil kunne leve livene våre i en ny og bedre normal. La oss få den muligheten fra semesterstart av, og ikke la det gå utover enda et årskull. Vaksinér studentene nå.

Jeg kommer til å sende e-post med henvendelse til Norsk Studentorganisasjon med ønske om at de prioriterer å jobbe for vaksiner til studenter. Gjør det du også. Jo flere vi er som henvender oss, jo mer press legger vi på det. Bare i Trondheim er vi flere titalls tusen studenter som kan dytte fram dette. For deg, for meg og for hverandre.

DEBATT: DINE MENINGER PÅ TRYKK

VIL DU SKRIVE TIL UNDER DUSKEN?

**SEND MAIL TIL
DEBATTREDAKTOR@STUDENTMEDIENE.NO**

INNLEGGET MÅ IKKE OVERSTIGE 2500 TEGN, MELLOMROM INKLUDERT.

Hvor er debatten om kjernekraft?

Visjonen til NTNU er *kunnskap for en bedre verden*. Burde de ikke da bidra med å bringe debatten om kjernekraft på dagsorden?

HELENE REKAA
Kjemistudent ved NTNU

ILLUSTRASJON: Serena Guler

Hva tenker du når du hører ordet kjernekraft? Generasjonen som husker Tsjernobyl-ulykken i 1986 vil sannsynligvis tenke tilbake på de mange nyhetsoppslagene om den grusomme ulykken, og om katastrofen som fulgte. Min oppfatning er at vår generasjon derimot ser mulighetene som atomkraft bærer med seg. Til tross for at jeg har møtt mange som stiller seg positive til kjernekraft, ser jeg svært lite diskusjon om temaet i offentligheten.

Jeg, som flere andre, stiller meg svært positiv til kjernekraft, og jeg mener at dette er den eneste reelle løsningen vi har for å opprettholde god levestandard og samtidig løse klimakrisen. Men så

var det dette med sikkerheten. Hvordan kan vi med selvsikkerhet si at vi mener det er trygt med kjernekraft i dag?

Den første generasjonen med kjernekraftverk ble drevet på uran. Uran er svært ustabil. Som man fikk et eksempel på i 1986 kan en kjedereaksjon løpe løpsk, og være umulig å stoppe. Uran har derimot et nabogrunnstoff kalt thorium. Thoriumreaktorer er langt tryggere, da det er nærmest umulig å lage en bombe av thorium. Atomkraftverk slipper heller ikke ut noen klimagasser, og et enkelt kraftverk er nok til å dekke energibehovet for en middels stor by. Avfallet til thorium har også betydelig kortere halveringstid, på noen hundre år framfor en halv million fra et uran-drevet kraftverk.

Som om ikke dette var nok har Norge store mengder thorium i berggrunnen. Dersom vi hadde satset på moderne thoriumkraftverk kunne det

vært starten på et nytt eventyr – et thoriumentyr. Men framfor å satse på forskning, har vi heller stengt ned de to testreaktorene vi hadde på Kjeller og i Halden.

Det snakkes mye om behovet for fornybar energi, og politikerne er glade i å si at de vil støtte forskning på ny energiproduksjon. Men til tross for et kompetent og hardtarbeidende forskningsmiljø, er det ikke slik at ny teknologi for ren og fornybar energi dukker opp over alt. Vi har den teknologien som trengs for å skape et grønt samfunn. Hvorfor snakker vi ikke om kjernekraft som alternativ? Og hvorfor tar ikke NTNU, som forskningsinstitusjon, et tydeligere standpunkt i denne debatten?

Det er på tide å gi kjernekraft sin rettmessige plass i klimadebatten. Eller hva, NTNU? Kunnskap for en bedre verden?

Les mer debatt på underdusken.no

KRAFTIGE ENERGIBEHOV

Det er lett å bli lei høye strømregninger. Her er noen strømtips som kan forhindre sjokkregning.

TEKST: Bendik Brodshaug og Lea Lauvland Longva

Med kalde måneder følger høyt strømforbruk og høyere strømregninger. Når vi i tillegg oppholder oss hjemme mye mer enn tidligere, fører dette til rekorder innen strømforbruk.

– Det ble satt strømprisrekord i Trondheim, Trøndelag og i Norge i januar. Februar i år har også vært februar-måneden med høyest strømforbruk noensinne, forteller kommunikasjonssjef Bengt Eidem i Tensio.

Tensio er ansvarlig for det regionale strømmettet i Trøndelag. De drifter og vedlikeholder strømmettet, altså alle kablene strømmen farer gjennom. Kraftens vei fra fossefallene til stuen din har tre etapper der ulike aktører er involvert.

– Du har egne vann- og vindkraftselskap som produserer strømmen, nettselskap som distribuerer den,

og til slutt de mange ulike strømleverandørene, forklarer Eidem.

Ledende kraftbruk

En tommelfingerregel arkitektene har, er at en tredjedel av strømforbruket går til oppvarming, en tredjedel til varmtvann og den siste tredjedelen går til lys og andre apparater.

Det forteller professor emeritus Anne Grete Hestnes ved NTNUs Institutt for arkitektur og teknologi.

– I løpet av de siste årene har vi blitt flinkere til å ikke bruke like mye strøm til varmtvann eller belysning. Likevel har vi sett at elektrisitetsbehovet har gått opp, da folk bruker flere elektriske apparater, informerer Hestnes.

Ifølge Hestnes har arkitektene et ansvar for å utforme boligen på en slik måte at energiforbruket holdes lavt.

STRØMREKORD: Eidem opplyser om at det har blitt satt strømprisrekord i Norge og Trøndelag i januar. FOTO: Privat

– Dette kan eksempelvis gjøres ved å utforme en liten, men funksjonell og energieffektiv bolig. For eksempel har jeg selv et uoppvarmet glassrom i sørveggen som fungerer som drivhus og lesestol på sommeren, og et lager resten av året, forteller Hestnes.

Under pandemien har vi sett endringer på når strømmen forbrukes, forklarer Eidem.

– Vanligvis går det mest strøm når vi gjør oss klar på morgenen og ved stell på kvelden, men under pandemien har vi sett at strømforbruket har endret seg litt. Vi har blant annet stått opp senere og forbruket reflekteres av at vi har vært mer hjemme enn normalt, opplyser Eidem.

Han forteller at strømforbruket generelt også har steget, noe som var spesielt merkbart under kuldeperioden.

Strømsuget som glemmes

Som leietaker er det vanskelig å gjøre noe med isolasjonen i boligen, selv om dette kan ha stor betydning for strømforbruket. Da gjelder det å finne andre måter å redusere strømregningen på.

Forbrukerne kan redusere forbruket ved å gjøre de kjente tipsene som å skru av apparater man ikke bruker, dusje kortere og senke innnetemperaturen. Eidem forteller også at å bytte strømleverandør kan utgjøre en stor forskjell.

– Vær forsiktig med lokketilbud og vær alltid kritisk hvis prisen virker for god til å være sann. Det finnes også nettsider hvor man kan sammenlikne de ulike strømleverandørene, tipser Eidem.

DOBBELT SÅ HØYT: Kollektivet til Gamnes opplevde en dobling av strømregningen i januar. FOTO: Privat

For å spare på varmtvann, kan man investere i et sparedusjhode. Desto mindre vann man forbruker, desto mindre må man varme opp.

Hestnes forklarer at elektriske apparater bruker en del strøm selv om de er i «stand by»-modus. Det er derfor viktig å skru alle dupperingser helt av når man ikke bruker dem og trekke ut ladere. Dette kan være et merkbart tiltak da vi får stadig flere elektriske apparater som trekker strøm.

– Ellers er det den samme greia. Skru av lys, skru ned varmen også videre, avslutter Hestnes.

Doblet regningen

Studenten Nora Løvdal Gamnes og hennes kollektiv er noen av de som opplevde sjokket av en svært høy strømregning i januar.

– Vi betalte 2614 kr totalt og hver person betalte 523 kr. Det er det

dobbelte av hva vi vanligvis betaler, forteller Gamnes.

Kollektivet hennes er ikke de eneste som har måttet betale dyre strømregninger. Når det var så kaldt som det var i januar og februar, og påfølgende strømpriser var høye, var det vanskelig å unngå en dobling i strømregningen.

Gamnes virker positiv til flere av tipsene som er foreslått av Eidem og Hestnes, men synes det er dumt å måtte gå rundt og fryse for å ikke motta en ekstrem strømregning. Samtidig innser hun at det er flere ting man ikke tenker på som trekker mer strøm enn man tror.

– Jeg tenkte for eksempel ikke på at stereoanlegget som alltid er plugget inn faktisk trekker strøm, sier Gamnes. **UD**

Slik erobrer konspirasjonsteorier våre sinn

Hvem som helst kan tro på konspirasjonsteorier, men noen er mer tilbøyelige enn andre.

TEKST: Henrik Hammarstrøm og Cecilie Bjørnsdotter Raustein | ILLUSTRASJON: Serena Guler

Professor Asbjørn Dyrendal ved Institutt for filosofi og religionsvitenskap på NTNU er ekspert på konspirasjonsteorier. Han sier at det er viktig å skille mellom det som bare er misoppfatninger og pseudovitenskap og det som faktisk er konspirasjonsteorier.

– For at noe skal kunne kalles en konspirasjonsteori må det være snakk om eksplisitte anklager om at skjulte krefter sammensverger seg for å planlegge noe mot andre mennesker, forklarer Dyrendal.

Han utdyper videre at disse skjulte kreftene ofte består av mennesker man tilskriver mye makt. Det er dessuten et viktig poeng at en konspirasjonsteori generelt handler om omfattende systemer og prosesser, og ikke sverte-

kampanjer mot enkeltpersoner. Enkeltpersonene står heller som personifiseringer av systemene.

Hvem tror på konspirasjonsteorier?

Ifølge Dyrendal er det noen overordnede fellestrekk for hvem som er mest tilbøyelige til å tro på konspirasjonsteorier. Blant annet er man mer tilbøyelig dersom man i større grad enn gjennomsnittet bruker magefølelse når man skal ta avgjørelser. Et annet vanlig trekk er at man har lettere for å bli absorbert i fortellinger og fantasier, og at man har mer paranoide tendenser enn andre. Dyrendal forteller også at mennesker som viser større tilbøyelighet til å

finne hensikt bak hendelser, som å se etter mønster og sammenhenger, har en større sannsynlighet for å tro på konspirasjonsteorier.

– Det dreier seg veldig sjeldent om psykiatriske diagnoser. Som oftest handler det bare om at man har litt mer av disse egenskapene enn gjennomsnittet, presiserer Dyrendal.

En som tror på en konspirasjonsteori er ofte også mer selvopptatt enn snittet, og ønsker å være spesiell, del av noe større og et midtpunkt. I tillegg kan det handle om en type sosial identitet.

– Noen spesifikke religiøse og politiske identiteter driver for eksempel i spesifikke retninger, sier Dyrendal, og eksemplifiserer med at politisk-psykologiske orienteringer i enkelte

konspirasjonsteorier kan være tungt ideologiske.

Generelt er det likevel ikke én bestemt politisk orientering som fører til tro på konspirasjonsteorier, men ifølge Dyrendal er det et fellestrekk at man gjerne, på en eller annen måte, definerer seg litt utenfor det vanlige politiske spekteret.

Nordmenn og konspirasjonsteorier

Det finnes også nordmenn som er tilbøyelige til å tro på konspirasjonsteorier. Dyrendal forteller at det er gjort sammenlignende undersøkelser mellom Norge og USA på nettopp dette.

– Det viser seg faktisk at forskjellene er små, selv om nordmenn skårer noe lavere enn amerikanerne når vi måler tilbøyelighet, sier Dyrendal.

Videre sier Dyrendal at teorier som først dukker opp i USA, gjerne kommer i tilpassede utgaver i Norge. Blant annet preger globalisme innholdet i mange konspirasjonsteorier, og flere av teoriene handler om norske aktører som er underlagt større verdenssammensvergelses. Det oppstår også lokale konspirasjonsteorier i Norge og Norden. For eksempel er både plasseringen av en hovedflyplass på Gardermoen, og opphavet til den svensk-norske ulvebestanden tema for hver sine teorier.

Konspirasjonsteorier er heller ikke et nytt fenomen blant nordmenn. Dyrendal illustrerer med en utbredt teori på attenhundretallet om at norske frimurere samarbeidet med trynkyrken, som er en nedsettende betegnelse for ikke-kristne (gjærne muslimer). Frimurerne skal ha fanget norske

bondejenter som kom til hovedstaden, slaktet dem og solgt dem til trynkyrken.

«Koronspirasjoner»

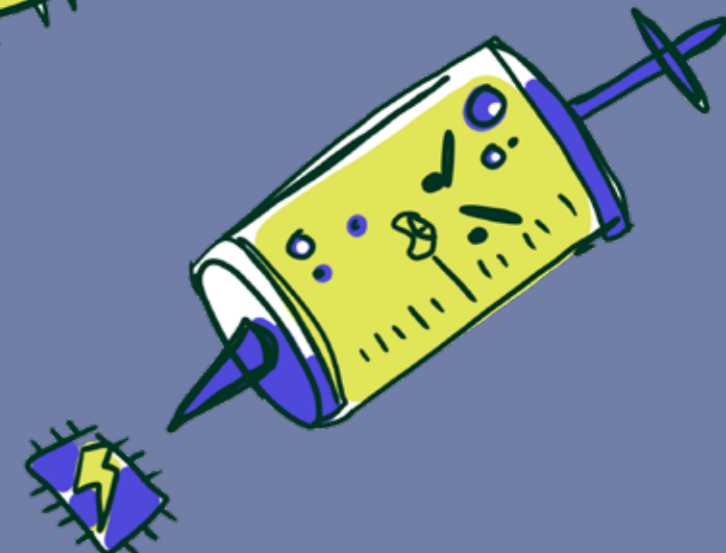
Dyrendal bekrefter at det også finnes ulike konspirasjonsteorier som omhandler koronapandemien. Én av konspirasjonsteoriene handler blant annet om at pandemien er et ledd for få mer kontroll over befolkningen. Ikke minst er vaksiner et stort tema.

– Alle konspirasjonsteorier om vaksiner som eksisterte fra før blir nå også knyttet til koronavaksinen, forteller Dyrendal.

Konspirasjonsteoriene om vaksiner er mangfoldige. En gjennomgående overbevisning er at vaksineringen har et annet mål enn immunitet. For eksempel kan det handle om at man vaksinerer for å sterilisere, spore eller oppnå tankekontroll. Det finnes også

BORTFORKLARINGER: Dyrendal forklarer at de som tror på konspirasjonsteorier, har ofte egne bortforklaringstrategier.

teorier om at formålet er å drepe barn med 5G-stråler, og at dette lettest oppnås gjennom å gi dem en mikrochip gjennom en sprøyte som utgis for å være en koronavaksine.

Kan man slutte å tro på en konspirasjonsteori?

– Alle er tilbøyelige til å ta ting for gitt når det kommer med signaler vi forbinder med sannhet, og det kommer fra kilder som mener det samme som oss og som vi stoler på, sier Dyrendal.

Kort sagt så er sjansen stor for at man selv tror litt på en konspirasjonsteori. Det er ingen dum idé å gå litt i seg selv for å finne ut om noe av det man selv tror på er en konspirasjonsteori. Men hvordan avdekker vi om noe er en konspirasjonsteori?

– Er dette en fortelling om mennesker eller en ideologi jeg allerede er mistenksom overfor? Er bevisføringen mangelfull? I så fall dreier det seg kanskje om en konspirasjonsteori, svarer Dyrendal.

Dersom noe høres for godt ut til å være sant, ut fra hva man ellers mener om disse menneskene, så er det gjerne det. I tillegg er det viktig å vurdere kilden. Dersom du tror på noe som du plukket opp i en tilfeldig video, laget av mennesker som ikke er vitenskapelige eksperter på temaet de uttaler seg om, bør du revurdere litt.

Når man formidler konspirasjonsteorier er det likevel typisk å henvise til noe man utgir for å være vitenskapelige resultat, uten at man nødvendigvis forstår det selv. Når det

henvises til faktisk forskning, er det ofte vitenskapelige artikler som enten handler om noe helt annet, eller som sier det motsatte. Dette er altså signaler på sannhet, men vitenskapelige begreper og henvisning til artikler fungerer her som rene retoriske figurer.

Et annet spørsmål er om, og i så fall hvordan, man kan overbevise andre om at det de tror på er en usann konspirasjonsteori. Skal vi tro Dyrendal er det vanskelig, men ikke umulig, og det handler om å få folk til å ombestemme seg.

– Når man tror på konspirasjonsteorier har man ofte sine egne bortforklaringsstrategier, forklarer Dyrendal.

Et paradoks er at man må appellere til logikk, og gå gjennom gode kilder,

men samtidig huske at den man snakker med gjerne har andre regler for hva som er sant enn det vi anser som vanlige vitenskapelige kriterier.

Ingen vil tape ansikt, så relasjonen og situasjonen er viktige for å lykkes. Man bør, i følge Dyrendal, ta det som en respektfull og åpen, men privat dialog. Ettersom det gjerne handler om identitet, og det å ha forstått noe andre ikke har forstått, kan det hjelpe om man er spørrende, og prøver å veilede vedkommende til å endre oppfatning på egenhånd.

Konspirasjonsteoriens rolle i ekstremisme

Ekstremisme defineres som ytterliggående handlinger eller forestillinger, hvor vold aksepteres som et akseptabelt virkemiddel til å skape store samfunnsendringer for politiske, ideologiske eller religiøse mål. I Norge er det hovedsakelig høyre-ekstremisme som er aktuelt, og ofte er konspirasjonsteorier med på å danne verdensbildet til ekstremister. Konspirasjonsteorier florerer i ekstrem-

istiske miljøer, ettersom de må forklare overfor seg selv hvorfor de har så lav oppslutning fra befolkningen.

– Konspirasjonsteoretikere anser ofte resten av befolkningen som hjernevasket. Hvis du tror at alle andre enn deg selv er hjernevasket, så herder du deg mot alle mulige motforestillinger til den ideologien du bekjenner deg til, forklarer førsteamanuensis i statsvitenskap Dag Einar Thorsen ved Universitetet i Sørøst-Norge.

Hvem er utsatt?

Mennesker som er utsatt for å havne i ekstreme miljøer er ofte mennesker som har falt utenfor i samfunnet. Det er mennesker som kjenner på sosial frustrasjon, søker spenning, inkludering og tilhørighet.

– Før i tiden var studentmiljøet en fruktbar misjonsmark for ekstremister. Det var helt andre krav til utdanning før enn nå. Det var færre forelesninger, innleveringer og eksamener. Dette gjorde at studenter ofte satt med mye tid til overs, og som ressurssterke, men sårbare mennesker ble de ofte

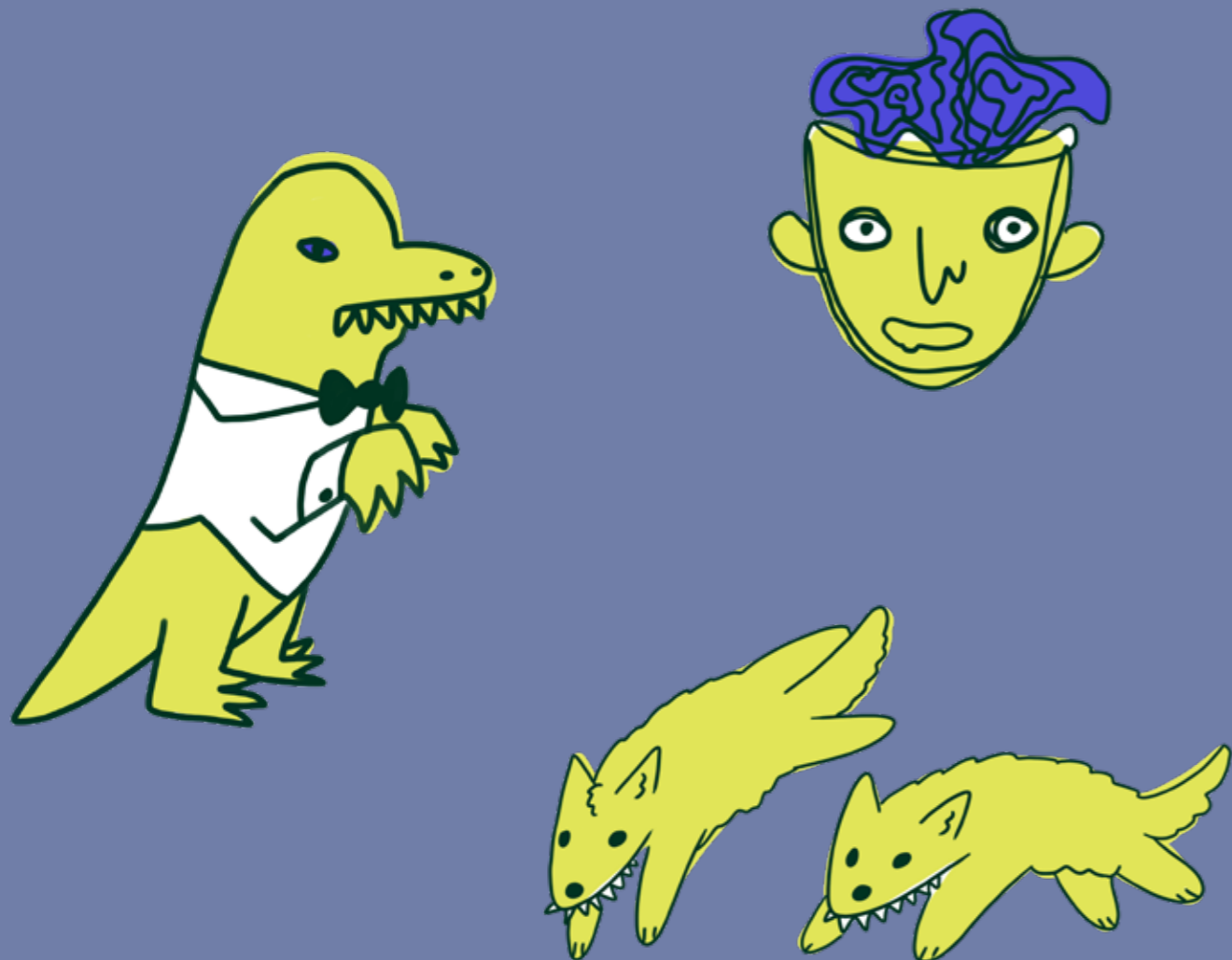
rekruttert til venstreekstreme partier slik som AKP(m-l) på 1970-tallet, forklarer Thorsen.

Radikalisert på hybelen

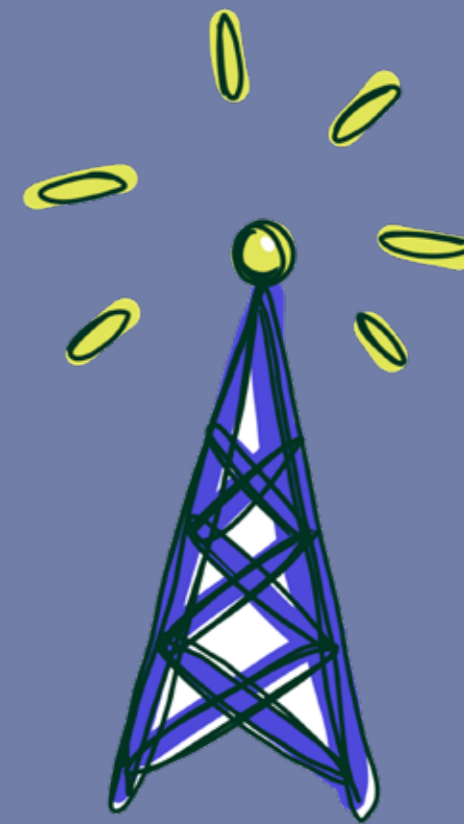
I dag er ikke studentene like utsatt for ekstremisme, men med internett blomstrer de ekstreme miljøene på ulike nettfora. Dette gjør at en kan bli radikalisert eller begynne å tro på en konspirasjonsteori bare ved å sitte på hybelen.

– På nettet finner man ofte nettsteder hvor det anvendes en algoritme som viser mer av innholdet den tror du ønsker å se. Dette gjør at hvis du først er nysgjerrig på en konspirasjonsteori, og søker den opp på nettet, så vil nettstedet servere mer innhold av samme slag, forklarer Thorsen.

En slik utvikling vil kunne lede til at man overeksponeres for konspirasjonsteorier, og kan begynne å tro på dem selv. Thorsen avslutter med å forklare at et inkluderende felleskap, stimulerende fritidstilbud, og medmenneskelighet overfor hverandre er viktige tiltak for å forebygge radikalisering. **UD**

MISJONSMARK: Thorsen mener at studentmiljøet var en fruktbar misjonsmark for ekstremister før i tiden.

NTNUI BANDY: UNDERDOGS PÅ ISEN BLANT NORGESELITEN

Med kølla i hendene og skøyter på beina, er NTNUI Bandy-damene klare for en ny elitesesong.

TEKST: Lisa Amdam Tetlie og Villemo Bols

FOTO: Jonatan Norbye

FOKUS: Man må være skjerpet om man skal plukke poeng i øverste divisjon.

Når gradestokken bikker under null og vann fryser til is, blir kunstgress og joggesko byttet ut med skøytebaner og køller. Skøyteisen fylles opp av ambisiøse barn og voksne, med stål under beina og et håp om å starte våren uten brukket lårhals nok et år, men også av toppidrettsutøvere med blod på tann og sikket stilt på gull. Utøverne på Trondheims eneste elitelag i bandy har funnet sitt hjem på Leangen kunstisbane. Med 19 spillere og de gjenkjennelige grønne og gule draktene, er damene i NTNUI Bandy en av de seks lagene i Norges eliteserie for damer som jakter troféet. Bandylaget tilhører studentidrettsforeningen, men likevel er de med i kampen om gullet blant Norges beste elitebandyspillere.

Født med skøyter på beina

Vi møtte fire av de 19 spillerne på elitelaget i realfagskantina på NTNU Gløshaugen mellom forelesninger, studiearbeid og bandytreninger. Midtbanespiller Tuva Nærby møter først opp. Hun forteller om en ungdomstid preget av et stort engasjement for sporten.

– Jeg har holdt på med bandy siden jeg var seks år gammel. Før jeg flyttet til Trondheim, spilte jeg lenge på Ready i Oslo. Dette blir min andre sesong for NTNUI, forteller hun.

Selv om hun har spilt hele livet, har hun ingen planer om å gi seg enda. Hun ønsker å holde på helt til hun ikke synes det er gøy lenger.

– Sånn som ting er nå, tror jeg at jeg kommer til å holde på i lang tid framover, sier hun.

Karen Solem Knutsen ankommer kantina noen få minutter før tiden. Hun er lagets keeper og er på lik linje med Nærby en dedikert bandyspiller.

– Jeg har spilt siden alltid, egentlig. Dette er mitt fjerde år på NTNU, så jeg har vært med i noen år nå, sier hun.

For kun fire sesonger siden eksisterte det ikke et eget damelag, og Knutsen spilte på bandylaget for herrer. Fjorårets sesong ble spilt i samarbeid med Bergen og deres elitelag i dameserien. For første gang var de i år fulltallige og klar for å stille med sitt helt egne trondheimslag.

Knutsen er tidligere landslagsspiller, og har store ambisjoner om videre

landslagsdeltakelse. Med to verdensmesterskap på cv-en har målvakta flere historier å fortelle oss.

– Jeg har vært med i VM både i USA i 2016 og i Kina i 2018. I Kina satte de opp en av kampene på en frossen sjø og vi spilte på ren naturis. Det var en ny opplevelse, både på godt og vondt, sier hun og ler.

Full tiltro til nykommerne

Emilie Aulie og Keira Fredriksen er de to siste spillerne som ankommer, og de er begge ferske i gamet sammenlignet med de to andre veteranene. Aulie begynte i september, mens Fredriksen forteller at hun så vidt hadde hatt skøyter på beina før hun startet på laget. Til tross for dette har de to kun positive erfaringer med å komme inn på et lag av erfarne toppidrettsutøvere.

– Jeg hadde aldri spilt bandy før, men jeg spilte løkkehockey med faren min da jeg var yngre. Ferdighetene kom seg ganske fort når jeg begynte, da. Da ser man progresjonen tydeligere, sier Aulie.

Fredriksen, som er den nyeste av jentene, sier seg enig i at læringskurven

er bratt, og at det er deilig å kjenne på mestringsfølelse. Hun har likevel en ironisk distanse til sitt eget nivå, og når vi spør henne om hvilken posisjon hun spiller, svarer hun lattermildt.

– Spiss som regel. Eller der jeg blir plassert. Det vil si der jeg blir minst skadet, svarer hun, med en god dose selvironi.

Veteranene Nærby og Knutsen er kjappe til å legge til at de nesten ikke kan se at de to ferskingene er nye, da de har utviklet seg enormt på kort tid og blitt solide bandyspillere begge to.

Trives godt som underdogs

De forklarer at damenes studentlag skiller seg fra herrenes ved at de er et elitelag som spiller i serien sammen med de andre profesjonelle lagene i Norge i stedet for å være med i en typisk studentserie. Det varierende nivået innad i laget er erfaringsmessig ikke problematisk for damene. Med nok stå-på-vilje og innsats henger de fint med i serien.

– Vi er jo et veldig blanda lag nivåmessig, men vi blir absolutt ikke overkjørt. De andre lagene blir ofte

veldig positivt overraska. Vi trives godt som «underdogs», sier de.

Selv om sporten er høyst anerkjent verden over, har likevel ikke bandybølgen tatt av helt i Norge. Jentene får ofte spørsmål om hva sporten faktisk er og går ut på.

– Folk blir alltid like overrasket når vi forteller at vi spiller ute på is og ikke inne. Det er nok en del som forveksler bandy med innebandy, sier de.

I strid med hva mange tror, skiller bandy seg fra innebandy som man kjenner fra gymtimene på barneskolen. Et kjapt Google-søk viser at bandy er den nest største vintersporten i verden. Jentene forklarer at sporten i stor grad er lik både fotball og hockey. Fotballbanene blir islagt slik at bandysporten kan ta plass, men reglementet er i stor grad det samme. Det spilles for eksempel to omganger på tre kvarter og kun keeperen har lov til å ta ballen med hendene. Sporten er også lik hockey ved at det blir benyttet skøyter og køller, men i stedet for puck blir det brukt en liten ball. Skøytene er også tyngre med større stål under, slik at hastigheten blir høyere.

Toppidrettsutøvere må også kose seg

Til tross for at ferdighetsnivået varierer blant jentene på laget, er det liten tvil om at de er en sammensveiset gjeng. De forteller om en garderobekultur preget av mye latter og hvor viktig den er for å få sosialisert seg, spesielt i en tid som nå.

– Garderobekulturen gjør at vi har det kult både før og etter trening, sier Fredriksen. De andre jentene sier seg enige.

Som toppidrettsutøver må man i mange tilfeller dedikere store deler av hverdagen sin til trening, og jentene på laget møtes ofte for å gjennomføre styrkeøkter eller barmarkstreninger sammen. Selv gjennom sommerferien er de dedikert til livet på isen.

– Vi holder på hele året, selv om vi er med i en vinteridrett. Om sommeren får vi være med på herrebana som alltid er islagt, sier de.

Treningsøktene blir et naturlig møtepunkt for jentene, men de møtes også ved andre anledninger. Det blir fortalt om sene kvelder og mye latter, men også om en treningsøkt litt utenom det vanlige.

– Etter siste eksamen i fjor kjørte vi en «1000-reps challenge med Funkygine» før vi helte 1000 ml Dahls ned etterpå, forteller jentene lattermildt.

Selv om damelaget har fått fortsette å trene sammen, har de sosiale sammenkomstene det siste året blitt noe amputert på grunn av pandemien. Derfor setter de ekstra pris på å få møtes i garderoben og på trening.

– Det hender at man møter opp på søndagskveldene fyllesyk etter dagen før, men med en gang man møter jentene og spenner skøytene på beina blir man en helt ny person. Bandy er en sykt bra hangoverkur, vitser Fredriksen.

– Hadde vært skandale om det skjedde på en herrekamp

Man kan tydelig se at jentene trives godt med sporten de driver med. Som i mange andre sporter og idretter er

likevel likestillingsspørsmålet aktuelt og viktig. Med en gang temaet blir tatt opp, er det tydelig at jentene har både meninger og erfaringer.

– Gutta er jo hakket mer seriøs enn oss, alle der har spilt siden de var knøtt. Likevel er det litt kjipt at vi plutselig står uten dommer eller ikke blir sendt til VM, sier jentene.

Da verdensmesterskapet for Jenter-17 ble arrangert i USA, valgte Norges Bandyforbund å ikke sende jentelandslaget av gårde for å spille. Prislappen på en slik reise er selvsagt høy, men jentene forklarer at følelsen av å være eneste nasjon som ikke møter opp til VM på grunn av at forbundet følte at de ikke hadde råd, var sur. Guttelaget fikk dra til sitt U17 VM i Finland i 2015.

– Å være eneste nasjon som ikke stilte var ikke særlig gøy, men vi forstår at en slik tur krever en viss økonomi. Likevel lurar man jo på om det hadde skjedd det samme med gutta, sier jentene.

Selv om damene spiller som elitelag i en profesjonell serie, hender det også at de står klar til kamp, men uten

NYBEGYNNERFLAKS: Keira Fredriksen spente på skøytene i november 2020, men er allerede toppidrettsutøver.

BANDY FOR ALLTID: Tuva Nærbye har spilt siden hun var seks år, og har ingen planer om å gi seg.

TOK KONTAKT GJENNOM SOSIALE MEDIER: Emilie Aulie spurte om å prøvespille gjennom instagram, og ble raskt en del av laget.

I AKSJON: Jentene trener to ganger i uken på Leangen kunstisbane.

LANDSLAGSPROFF PÅ LEANGEN: Keeper Karen Solem Knutsen er tidligere landslagsspiller.

dommer. Uten dommer, kan heller ikke kampene gjennomføres.

- Det hadde vært skandale om det skjedde på en herrekamp, sier jentene.
- Vi har likevel fått mye i år. Vi får jo spille, noe vi er veldig glade for, sier Nærby.

Vil spre sporten i Trondheim

Nærby forteller at det tidligere har vært bandylag i Trondheim på 60-tallet, men at mange sesonger med varme vintre tok knekken på engasjementet i byen. Dette vil jentene gjøre noe med, og har blant annet tatt initiativ til bandyskole for 6- og 7-åringer:

- Vi digger jo bandy. Derfor syns vi det er gøy å kunne spre sporten videre, og spesielt til barn. De har jo ingen hemninger og er ivrige på isen.

I tillegg til bandyskole har de også klart å rekruttere sju nye spillere på

laget til årets sesong, og det er blant andre Nærby veldig fornøyd med:

- Siden det er så mange som har startet som barn, og fordi sporten er veldig østlandspreget, har det vært vanskelig å rekruttere. Men vi føler vi har fått det til, og i år stiller vi jo med fulltallig damelag.

Et av tiltakene de har tatt i bruk for å rekruttere flest mulig er løpende opptak, stå på stand, og drive en aktiv instagramkonto.

- Jeg hadde lyst til å prøve, så jeg sendte en direkte melding på instagram og plutselig var jeg med, forteller Aulie, og oppfordrer folk til å ta kontakt om de kunne tenke seg å prøvespille.

Om du ikke har utstyr er det heller ikke noe problem.

- Jeg lånte utstyr lenge før jeg fikk mitt eget. Man forventer absolutt

ikke at man har fullt utstyr de første gangene, skyter Fredriksen inn.

Norges Bandyforbund har fått mulighet til å kommentere kritikken som framkommer i denne saken. Dommerproblematikken er noe de kjenner til, og de forklarer at kamper ofte må flyttes på kort varsel på grunn av været. Dette mener de at kan forklare det hyppige frafallet, som igjen kan resultere i at noen kamper mangler dommere. Når det gjelder at Jenter-17 ikke fikk støtte til å reise til VM i USA, bekrefter de at NBFs årsmøte besluttet dette av flere ulike årsaker, der forbundets anstrengte økonomiske situasjon er en av dem. NBF vedtok på sitt årsmøte at utviklingen av klubbene i jente- og damebandy skal settes videre fokus på. UD

RØDT KORT OG GULLBALL

Dette er nok det enkleste og minst kontroversielle røde kortet vår hoveddommer har hatt gleden av å dele ut. Det er som det var med Vinnie Jones – man visste det kom, det var bare et spørsmål om når. Man kan peke på tusen ting ved denne gjengen, men det er verken på grunn av moderne slaveri eller skjev fordeling av rikdom de får smake på pisken. Dette handler om noe mye større. Dette handler om sandvolleyball for kvinner.

Tradisjonen om bikini stod lenge så sterkt i sporten at det ikke engang var lov å spille i shorts, av frykt for at de skulle få sand i buksa. Dette ble omgjort i 2012, da nye undersøkelser kunne tyde på at dette ikke var et større problem for kvinner enn for menn.

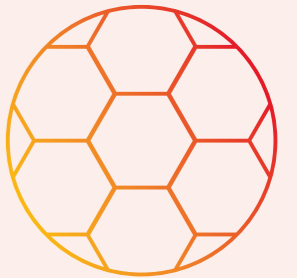
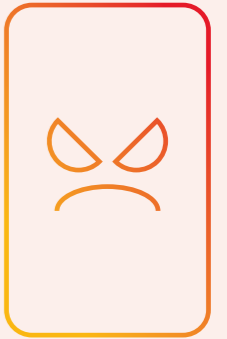
Staten Qatar vil fjerne tradisjonen helt ved å tvinge spillerne til å spille i t-skjorter og lengre bukser, «av respekt for landets kultur». Idretter har blitt ødelagt av langt mindre. Da hjelper det lite at landet, etter kritikk og boikotter fra flere hold, velger å snu på flisa og tillate bikini likevel. Den slags holdninger slipper ikke unna denne studentavisa. Etter en kjapp runde på VAR-rommet er dommen klar: Direkte rødt kort til Qatar for å true friheten.

Det er ikke bare vår ærede hoveddommer som deler ut kort til Qatar for tiden. Nå har et stort flertall av norske supportergrupper tatt et standpunkt rundt fotball-VM i 2022 og dommen er klar: De vil boikotte hele opplegget. De har fått med seg flere av sine respektive klubber og det kan virke som om flere blir med på initiativet.

Det finnes mange grunner til å ikke ha et VM i Qatar. Varme er en faktor, men ble løst ved å flytte arrangementet til vinteren. Skandaløst nok i seg selv. En annen er total mangel på infrastruktur. Qatar er kjent for mange ting – fotballstadioner har ikke vært en av dem. For å løse dette satte landet i gang enorme prosjekter for å få bygget store, luksuriøse stadioner. Disse er bygget av arbeidere fra landene rundt oljestaten. Fra starten av prosjektet har alarmbjellene ringt, med rapporter som forteller om så harde arbeidsforhold at folk dør underveis. 6 500 mennesker skal ha mistet livet i løpet av de elleve årene prosjektet har vært i gang. Det tilsvarer ca. 1,6 mennesker hver dag. Dette mesterskapet vil spilles på deres grav.

Tromsø IL var først ute med oppfordring til boikott og fikk med det ballen til å rulle. De turte å sette ord på det mange egentlig mente. Vi hyller avgjørelsen. Gullballen går til Tromsø IL fordi de våger å tale når andre har tiett. For å ikke tåle så inderlig vel den urett som ikke rammer dem selv.

TEKST: Sportsredaksjonen

Vil du vinne NTH-ringen?

Alle som bestiller en NTH-ring før 1. mai er med i trekningen av en gratis NTH-ring!
Deltakelse regnes fra 1. januar

DAHLSVEEN
en del av mestergull

OLAV TRYGGVASONSGT. 24 • TRONDHEIM •
WWW.GULLSMEDDAHLSVEEN.NO • TLF. 73 52 58 06

Produkt av
KARL-GÅRD

Kyss eller smittevern

TEKST: Martine Louise Skulstad | FOTO: Otto Barsten Johnsen

Mange studenter sitter alene, og behovet for kontakt er sterkere enn noen gang. Hvordan skal vi få dette, når vi lever i en tid hvor nærhet er forbudt?

Å finne studenter som ville snakke om temaet har vært krevende. Å innrømme å ha brutt regler – eller valgt å bryte dem – er ikke noe som ønskes å snakke om offentlig. Selv med en generasjon som kjemper for åpenhet om tabubelagte tema, er det å snakke om nærhet og relasjoner noe som oppleves svært personlig og sensitivt. I denne reportasjen har kilden «Linnea» ønsket å være anonym på bakgrunn av dette, og navnet er dermed fiktivt.

Dating på forsvarlig vis

Det er en bakfull søndagsmorgen. Foran meg, på et bakeri hvor Dronningens gate møter Munkegata, er en nystekt rosinbolle, en overfylt kopp kakao, og Linnea. Hun er 22 år gammel og førsteårsstudent.

Samtalen begynner med Bent Høie og hans uttalelse om unges sexliv under pandemien. Med en lett latter ba han unge om å forstå fra å bryte enmetersregelen, med mindre man er overbevist om at man har funnet den ene man vil være nær gjennom hele pandemien.

– Jeg mener at man kan date og ligge, og fortsatt være forsvarlig. Det er nesten et umenneskelig krav å sette når det ligger sånn i vår natur å ha fysisk kontakt med andre, sier Linnea. Hun tar en sipp av kaffen og ser ut vinduet. En barista tørker regndråper av bordet. Hun fortsetter.

– Seksualitet er en del av identiteten vår. Det å bare sette det på pause på grunn av en pandemi kan man jo tenke som nødvendig. Samtidig – hvor mye skal vi gi slipp på for at vi ikke skal ha for mange nærkontakter?

Selv har hun datet og hatt sex etter at korona nådde oss, men er klar på at dette ikke er noe hun angreir på.

– Jeg føler jeg har trengt det. Jeg har vært forsvarlig og det har ikke gått på noens bekostning.

Hun forteller at uansett hvor glad hun er i venner og familie, er de ikke alltid nok for å fylle det sosiale og fysiske behovet.

MER TID PÅ DATING: Flere velger å bruke tid på dating og pulevenner, fordi dette gir større fysisk nærhet.

ÅPEN OM ÅPENHET: Emilie Storvik (22) sier at hun fremdeles snakker mye med venner om dating, men skriker ikke høyt om at hun har brutt regler.

– Man har jo et nærhetsbehov som venner ikke kan gi deg. Eller, det kommer an på vennskapet da, sier hun og ler lett.

Å bryte regler for eget beste

Med en skurrete og noe uklare internettilkobling får jeg opp en smilende Emilie Storvik på skjermen foran meg. Tjuetoåringen går førsteåret på en master i europastudier. Vi snakker om hvordan studenters arena for å utvide sitt sosiale liv ikke lenger eksisterer på samme måte, og en mangel på påfyll av nye mennesker. Hun forteller om dypere samtaler med fremmede på Tinder, og tendensen for at dating går fortere nå enn det vanligvis gjør.

– Folk er ensomme, så det er kanskje lettere å finne noen. Det blir fortere eksklusivt på grunn av smittevern. Det at man ikke får klemme vennene sine gjør nok også at folk er avhengig av den

nærheten som kommer fra dating, sier hun.

Emilie kjente at tiltakene traff hardt da korona kom, og at hun kuttet ned på mye for å følge reglene. Likevel har hun fortsatt å date.

– Jeg vet jeg trenger det for å holde meg selv glad. Jeg prøver ikke å forsvare det. Man skal jo følge reglene, men det handler om å passe på seg selv også, utdyper hun.

Hun mener det handler mye om tillit til personen man møter, om å være forsvarlig og hvilke regler man velger å bryte.

– Det var lettere for meg å kutte ut en fyr fordi han ikke fulgte de restriksjonene jeg trengte at han fulgte, enn det var å kutte ut venner. De fleste følger jo ikke alt, men man må sette en grense et sted for seg selv om hva man er trygg med, sier hun.

Ny student i krevende tid

Jeg venter ikke lenge for en nedsnødd Torstein Bøyum Kløven dukker opp ved bordet mitt. Han er 19 år gammel og førsteårsstudent på statsvitenskap. Han forteller om bildet trondheimsstudentene har malt av livet her, og lengselen etter å kunne være en del av det. Han mener at selv om vi lever i en pandemi er det dumt å la alt bryte sammen.

– Vi er unge. Vi vil jo ha det litt gøy, og ikke bare sitte og grave oss ned. Jeg syns det er viktig å fortsette å leve et normalt liv så langt som mulig, og ikke sette alt på pause, sier han.

Samtalen slynger seg innom fester, venner og smittevern, og inkludering i en tid med mye ensomhet.

– Det er viktig å tenke på at det er mye mentalt som går rundt. Jeg tror folk trenger å være med andre, fortsetter han. Det gjelder også dating,

som er blitt en ny arena for å bli kjent, framfor i håp om en kjæreste.

Torstein forteller at han har datet siden han kom til Trondheim, men har større tro på naturlige møter og tilfeldigheter enn det han har mulighet for nå.

– Jeg har hatt en flørt, men det var ikke riktig for meg. Det kan jo ikke alltid være perfekt. Jeg synes det er best å møte folk på en mer naturlig måte. Jeg har ikke helt troen på Tinder, sier han.

Han opplever at datingapper fort kan bli noe man oppsøker for å føle seg god nok, for å få bekreftelse og kjenne at det er noen som vil snakke.

– Det er jo fint å føle at noen er villig til å gjøre ting for å imponere deg. Det er viktig å få den bekreftelsen, sier han og trekker på skuldrene.

Når jeg spør om det er noe de snakker om i vennegjengen brer det seg et smil

BEVARE UNGDOMSTIDEN: Torstein mener det er viktig å ikke sette alt på pause, men prøve å gjøre det beste ut av det og finne det som letter situasjonen for en selv.

om munnen hans. Torstein har funnet en god gjeng fra studiet, som gjør tiden litt mindre krevende. De har et åpent og tillitsfullt forhold til hverandre, og det er få ting som ikke blir diskutert dem imellom. For ham har det å ikke kunne klemme vært det mest krevende, og han tror det kommer til å bli vanskelig for ham i framtiden. Likevel får han nærhet fra både familien og flørter, som han mener er fine unntak.

– Jeg har ikke noe problem med å si at jeg har brutt reglene. Men jeg tror ikke det er en person i Norge som ikke har brutt én smittevernregel. Og jeg tror mange kjenner at det er et valg de må ta, sier han. Noen ganger kan konsekvensen av å bryte regelen kanskje ikke være fullt så ille som konsekvensen av å ikke bryte dem.

Nærhet for å håndtere kriser

Leif Edward Ottesen Kennair er professor ved institutt for psykologi ved NTNU, med ferdypning i menneskets

seksuelle atferd. Over en samtale på Zoom er han godt plantet i vinterhagen sin, men uttrykker et savn for å løpe fra kontor til kontor og å ha fysiske forelesninger. Vi snakker om hvorfor studenter, til tross for anbefalinger, fortsetter å date og ha tilfeldige ligg.

– Det handler nok om hvor komfortabel man er med å ligge med noen man ikke er forelsket i eller har et kjærlighetsforhold med, sier han.

Dette kaller han sosioseksualitet.

– Vi ser at de som scorer høyest her er de som har mest tilfeldige ligg, og har mer tilbøyelighet til å bryte reglene, sier han.

Kennair forteller at menneskers reaksjon på vanskeligheter utspilles ulikt, og at den enkelte har forskjellige behov.

– For noen er det opplagt å snakke med en venn, for andre å sitte med en meters avstand i trygge omgivelser med en fremmed, og for andre igjen vil den følelsen bli løst av sex.

FOTO: NTNU

IKKE OVERRASKET: Kennair er ikke overrasket over at studenter fortsatt dater og har sex, ettersom at det er en del av mennesket og noe som trengs i en vanskelig tid.

Han understreker derimot at det man velger å gjøre for å stoppe negative følelser ikke nødvendigvis hjelper på problemet. Hvordan man velger å håndtere følelsen handler mye om kjernen i den. En krise kan ofte skape et høyere behov for nærhet, og isolering gi en større opplevelse av ensomhet.

DATINGARENAEN ENDRES: Studenter sine vante arenaer for å møte folk endres, og datingapper brukes mer. Flere rapporterer også at de bruker tur som date, og det virker som at det erstattet det å ta en kaffe.

VALG AV REGELBRUDD: Studentene sier at det alltid vil være smittevernregler som blir brutt, men at man selv velger hvilke som er verdt å bryte for konsekvensene.

Dette kan føre til at folk som ellers ikke ville ha så mye sex før, har det mer nå.

– Noen som er ensomme har lyst på kjæreste, noen venner, og noen har lyst på bekreftelse om at de er verdt noe, og andre igjen søker det gjennom at noen vil ha sex med dem.

Han har en forståelse for at studentene velger å håndtere følelsen slik de gjør. Det er samtidig trolig at vi bryter regler og anbefalinger oftere enn vi setter oss ut for.

– Godt regelfølgende folk har kommet til skade for å være nærkontakt med litt for mange i løpet av en uke, men det er menneskelig å bryte litt regler og ikke følge alt perfekt, sier han.

Forståelse blant studenter

Linnea utdyper hvordan hun tror begrensningene påvirker studentene.

– Det sendes jo varsler om at befolkningen ikke har det godt. Folk er sliten, nedfor og ensom. Det er ikke en venn som ikke sliter nå. Og vi får aldri pause. Jeg tror det er det vanskeligste. At man ikke får de avbrekkene, sier hun og sukker.

Vi blir distraheret av en fyr utenfor vinduet. Stresset lager han skomerker på fortauet. Vi gir ham et helt liv på de sekundene vi følger med, og spekulerer om han venter på noen, spent på den heldige utvalgte. Det fører oss videre i samtalen.

– Jeg tror studenter seg imellom har en kollektiv forståelse om at det er greit på et vis. Selv om vi får gnidd i trynet at det ikke er det. Jeg tror at om jeg hadde festet så hadde vennene mine bedt meg skjerpe meg. Men det har ingen gjort

for at jeg har datet eller ligget med noen.

Emilie uttrykker det samme. Hun forteller at hun ikke opplever kritikk fra venner når det kommer til at hun fortsetter å date, men heller det motsatte.

– Jeg tror studentene er enig i er at man fortsatt trenger å date, men at man endrer på metoden. Og det er ikke noe man skriker høyt om. Mye blir tatt ut av kontekst og blir brukt for å gjøre at vi som studenter føler skyld for at vi fortsatt har korona i landet, sier hun.

Ungdomstiden vitrer bort

Det har gått ett år, og vi er like bundet til hybelen, med en monsterplante som primær nærkontakt. Vi tekster tidligere flammer litt for mange ganger, laster

ned Tinder oftere enn vi ser venner, og har vurdert hvor mye av storstipendet som skal gå til sexleketøy. Tiden går, restriksjoner tynger, og det føles som at tiden som ung vitrer bort i tiltak.

Som student skal vi studere, jobbe, kysse, drikke, pule, diskutere og filosofere. Vi føler på det å miste de tingene som betyr mest, og at noen regler må brytes for å få det som betyr mest for oss.

Før Linnea må løpe videre frustrerer hun seg over hvor mye kritikk studenter får, også fra folk som bryter sine egne smittevernregler.

– Man driter litt i reglene for å gjøre det som er viktig for seg. Jeg tror alle gjør små kompromiss for å ha det godt nok. Våre ser bare litt annerledes ut enn det besteforeldrene våre gjør. Og det syns jeg burde være lov, sier hun med et sukk.

En jente går opp til fyren på fortauet. De smiler. Skuldrene hans synker, og vi ser ham bli rolig. **UD**

TIPS FOR TRYGGERE SEX I EN PANDEMI

Vær symptomfri

Vær obs på om du har symptomer på korona, om du eller din utvalgte er i risikogruppen, eller noen av dere har vært i nærkontakt med noen som har symptomer. Om du får symptomer i ettertid, si ifra!

Test deg

Test deg for korona, gjerne også for klamydia når du først er i gang. Det er masse man kan gi hverandre, så vær på den sikre siden før du gir noen tilgang til dine edle deler, eller berører andres.

Koronasutra

Kanskje du har fått med deg koronasutrastillingene? Om ikke, søk de opp! Det kan gi en liten ekstra kink til sexlivet, korona eller ei. Kanskje munnbind er den nye bind for øynene? Hvem vet.

Onaner sammen

I en tid av begrenset fysisk kontakt, hva med å ta på seg selv – sammen. Det gir oftere en orgasmegaranti, og hva er bedre enn det? Eller prøv en digital tilnærming: telefonsex, sexting, bilder eller kose seg litt over videochat.

Behov for tannlege?

Vi er din studenttannlege og hos oss får du alltid undersøkelse til 450 kroner og 10 % rabatt på øvrig tannbehandling.

450,-

Du finner våre fire tannklinikker sentralt beliggende på Trondheim Torg, Leutenhaven, Munkegata og Sirkus Shopping.

*Kan ikke kombineres med andre tilbud og gjelder ikke tannteknikerarbeid.
*Studentbevis må medbringes.

Under pandemien har det stilnet på utestedene og i mange av studentgårdene i Trondheim. Likevel har ikke studentene lagt alkoholen helt på hylla.

TEKST: Ingeborg Hågensen
FOTO: Nora Rønningen
ILLUSTRASJON: Olivie Rouppe van der Voort

Studentlivet i Trondheim er normalt sett preget av mye festing og sosialt lag. Lyden av allsang og rungende bass var ikke uvanlig i studentbydeler som Møllenberg en sen lørdagskveld. Studentene Erika Adolfsen og Daniel Roth savner tiden da studiehverdagen innebar en tur ut på byen minst én gang i uka.

– Det var ikke mange helger jeg var edru før koronapandemien brøt ut, ler Erika.

Jeg møter Erika på Onkel Svanhild i Olav Tryggvasons gate og vi finner oss et rolig hjørne innerst i kafeen. Hun går andre året på logistikkingeniørstudiet ved NTNU og forteller at i en rutinepreget hverdag med studier og forelesninger, er det gøy med et lite avbrekk mot slutten av uka. Derfor ble det i tiden før korona gjerne en, to eller tre turer på byen i løpet av en og samme uke. Vennegjengen til Erika tjuvstartet gjerne helgene med å dra ut på torsdager.

– I min vennegjeng er vi glad i å dra på Downtown på torsdagene. Først drar vi på Sukkerhuset på quiz eller på blærespreg (et konsept hvor det er billig øl frem til den første går på do, etter det stiger prisene *red.anm*). Så drar vi videre til Downtown.

Hun forteller videre at det deretter går ganske i ett med skole på fredag, før vennegjengen drar ut igjen lørdag eller søndag, av og til begge dagene.

– Det gikk jo hardt for seg, men jeg vil si det var ganske gjennomsnittlig til studentdrikking å være, flirer hun.

Partystemning byttet ut med samtaler

Under pandemien har Erika blitt flinkere til å gjøre mer ut av ting. Både

MENINGSFULLE SAMMENKOMSTER: Erika Adolfsen (22) reiste gjerne ut på byen flere ganger i uka før koronapandemien brøt ut. Nå er det mer rolige sammenkomster med gode samtaler som er i fokus.

når det kommer til de små tingene i hverdagen, men også når det kommer til festlige lag. Hun forklarer at når byen ikke lenger er et alternativ, er det ikke lenger det samme presset på å drikke. Hun ser derfor ikke poenget med å drikke mye alkohol for så å dra hjem og legge seg, og synes det er bedre å

gjøre noe meningsfylt sammen med vennegjengen.

– Du lærer å ta deg tid til andre ting. Vi har for eksempel vinkvelder hvor alle skal ta med en god vin, og på den måten lærer vi også mer om de ulike vinene. I tillegg vil jeg påstå at vi har bedre samtaler på slike kvelder, noe som er veldig gøy, forteller hun.

ILLUSTRASJON: Victoria Stenshagen

Ingen guttastemning?

Daniel Roth studerer idrettsvitenskap på Dragvoll. Han forteller at han også drikker betydelig mindre nå som dagene tilbringes mest hjemme.

– Nå kan vi like gjerne møtes en helg og bare drikke brus. Når vi likevel ikke kan samles mange for å dra videre ut på byen, har vi ikke lenger det samme behovet for å drikke. Færre byturer har resultert i mindre drikking generelt, sier Daniel.

Det er ikke bare utelivet som har blitt påvirket av koronapandemien. Stengte campuser og digitale forelesninger har også gjort studiehverdagen mer ensformig, men samtidig også mer fleksibel. Det har åpnet for muligheten

til å kombinere skolearbeidet med litt alkohol.

– Vi har også tenkt å få til noen skrivekvelder, gjerne med et glass vin. Da får vi på en måte et møtepunkt gjennom det også, forteller Daniel.

Begrensninger kompliserer inkludering

Erika vektlegger at det har vært vanskelig å måtte begrense antall nærkontakter samtidig som hun vil unngå at noen blir utelatt. Frykten for å ekskludere noen har dermed resultert i færre sosiale sammenkomster.

– Jeg syns det har vært vanskelig både med drikking og andre sosiale sammenkomster å inkludere alle,

samtidig som man skal ha et begrenset antall nærkontakter. Når vi ikke kunne møtes flere enn fem, og noen følte seg utelatt, har vi heller unngått å møtes, medgir Erika.

Fortsatt morsomt, men på en annen måte

Kompisgjengen til Daniel har møttes i mindre grupper under pandemien. Der de før brukte å samles mange til vors, møter han nå bare sin nærmeste omgangskrets for å ta et par øl sammen. Det at de nå samles i små gjenger uten at de har noen plass de skal videre, har satt sitt preg på kveldene.

– Nå er det mer fornuftige samtaler. Det er blitt veldig rolig. Den vanlige

guttastemninga og det å stå i baris og hyle og ha full kok, det skjer ikke lenger. Vi har fått et samlingspunkt hvor vi også kan snakke mer om hvordan vi har det, forklarer han.

Studentlivet handler om mer enn bare forelesninger. Det handler også om fuktige kvelder på byen, arrangementer, festivaler og ikke minst det å skape minner sammen med medstudentene sine. Slik situasjonen er nå føler mange at de har gått glipp av sentrale deler av studentlivet, når store deler av det sosiale livet er underlagt restriksjoner.

Både Erika og Daniel forteller imidlertid at de også har noe positivt å se tilbake på ved studielivet under pandemien. Begge trekker fram de gode samtaler med vennegjengen. Erika vektlegger også at de er blitt flinkere til å finne alternative løsninger. Drinktapas er noe vennegjengen har hatt en del av den siste tiden.

– Det er jo litt artig, det som har kommet ut av denne pandemien. Vi har blitt flinkere til å finne løsninger. Ting er morsomt selv om det ikke er helt som det var før. Vi har det bare

morsomt på en annen måte. Vi har kanskje også lært at vi ikke *må* drikke hver helg, sier Erika med et glimt i øyet.

Gleder seg til øl og klissete dansegulv

Til tross for gode samtaler og et godt samhold under pandemien, legger ikke studentene skjul på at de gleder seg til å dra ut på byen igjen. Det å kunne samle mange studenter i et alt for lite kollektiv til et vors med hæla i taket, for så å dra ut på byen å møte nye folk er noe de virkelig ser frem til. De er enige i at begrensningene under koronapandemien fort kommer til å bli glemt når byen endelig åpner igjen.

– Jeg tror egentlig at det går veldig raskt tilbake til normalen når det først åpner igjen. Byen blir vel det siste som åpner, og da er det sikkert helt innafor, sier Daniel håpefullt.

Erika innrømmer at det har vært tungt å leve under strenge begrensninger det siste året. Ingenting slår det å danse på et klissete dansegulv sammen med venner og fremmede, uten å måtte tenke på meteren. Slikt blir det god stemning av, mener hun.

– Jeg tror bare det blir fantastisk, for alle sammen. I tillegg til lykkepromillen vil sikkert alle være i en lykkerus fordi vi alle endelig er fri igjen.

Med en fot fortsatt i ungdomslivet og en i voksenlivet, har mange studenter det beste av to verdener. Når man tenker tilbake på tiden som student, er det gjerne de bekymringsfrie kveldene sammen med vennegjengen ute på byen som dukker opp. Da er det ikke rart at studentene savner å kunne få et avbrekk fra studiene med en fuktig kveld ute på byen.

– Når byen åpner opp igjen kommer til å bli kaos, da kommer det til å klikke helt, avslutter Daniel forventningsfullt.

UD

SAVNER DANSEGULVET: For Daniel har færre byturer ført til mindre drikking, men han legger ikke skjul på at han gleder seg til å kunne samles ute på byen igjen.

FOTO: Privat

Problematiske praksis

Elines bioingeniørstudie avhenger av praksis for at hun skal få autorisasjon. Nå har dette blitt vanskelig.

TEKST: Emeline Eirika Østmo | FOTO: Jonas Aagaard

Jeg står og venter utenfor nevrosenderet på Øya. En blid Eline kommer for å slippe meg inn på senteret. Her har tross alt ikke hvilken som helst student adgang. Hun tar meg med til bygget der bioingeniørene holder til: Laboratoriesenteret.

Mulighetene var avgjørende

Eline Bjørnstad er en 21 år gammel student fra Lier. Da hun skulle søke på studium var hun usikker på hva hun ville studere. Valget falt på bioingeniør på grunn av de mange mulighetene både underveis og etter studiet.

– Hvis man er bioingeniør, kan man jo jobbe på alle de forskjellige medisinske laboratoriene på sykehuset og det er mange videreutdanningsmuligheter.

Eline har ikke bestemt seg for mastergrad enda, men det er mange spennende muligheter. Hun forteller

med glede at den praksisen hun har fått, har vært lærerik.

– Vi har hatt automasjonspraksis nå i januar og da fikk jeg et innblikk i hvordan det egentlig er å jobbe.

– *Automasjonspraksis? Hva er det?*

– Man bruker mange automatiserte analyseinstrumenter for laboratorier i dag. Da er det sånn at man setter på en prøve og så gjør instrumentet det meste av analysen for deg, forklarer hun.

Krevende, men gøy

Eline synes studiet er krevende, men forteller at hun likevel trives godt med det. Blodprøvetakning er blant tingene som både har vært slitsomt og gøy.

– Selv om det er krevende, synes jeg fagene blir bedre og bedre – og mer relevante!

I sommer skal hun jobbe på hematologi og prøvemottak på Ahus i Løren-

skog. Hematologi omhandler læren om blodet og blodsykdommer. Dette er noe Eline gleder seg til.

Praksis under en pandemi byr på utfordringer

Eline gikk glipp av praksisen sin i fjor som følge av korona. Da skulle hun og medstudentene egentlig ha blitt utplassert på forskjellige legekontor. Der ville de hatt muligheten til å ta blodprøver og ellers hjelpe til i primærhelsetjenesten.

– Det er jo egentlig det eneste innblikket vi får i primærhelsetjenesten gjennom studiet og det er ikke så ofte man ender opp der ellers. Vi mistet altså muligheten til å få den erfaringen.

Ved uteblitt praksis er det ikke like lett å tilegne seg den kunnskapen som trengs i arbeidslivet.

- ▶ **Eline Bjørnstad**
Alder: 21 år
Opprinnelse: Lier, Viken
Studerer: Bachelor i bioingeniørfag
Verv: Lyche bar og Selskap i UKA

- ▶ **SAVNET PRAKSIS:** Eline gikk glipp av praksisen sin i fjor som følge av korona. Da skulle hun og medstudentene egentlig vært utplassert på forskjellige legekontor.

► UTENFOR LABEN: På Laboratoriesenteret på Øya finner vi bioingeniørstudentene.

– Det jeg tror mange har kjent på er at vi ikke har fått så mye med blodprøvetaking. Det var tungt nå å skulle sitte to dager på poliklinikken på St. Olav og andre sykehus i landet og ta blodprøver uten å ha gjort det før.

Eline forteller leende at det var særlig skummelt med den første pasienten. Det var ikke lett å prøve å treffe en åre når hun skalv på hendene.

– Jeg bommet likevel ikke på noen årer, forteller hun stolt.

Jobber for at studentene kan opprettholde progresjonen

Lars Gunnar Landrø er instituttleder for bioingeniør-studiet. Han forteller at lab og ferdighetstrening er helt essensielt for en bioingeniør.

– Når det har vært usikkerhet rundt praksis på grunn av korona, har dette ført til en del uforutsigbarhet for studentene.

Landrø uttrykker takknemlighet og forteller at de er veldig glade for at de har fått gjennomført alt av planlagt

laboratorieundervisning i høst. De har også fortsatt med dette inn i vårsemesteret. Undervisning på lab er obligatorisk, men dette ble gjort digitalt i vårsemesteret 2020. Det har blitt forsøkt å ta igjen manglende øvinger sist høstsemester.

– Vi har heldigvis ikke hatt noen studenter som har vært uheldige og havnet i karantene i flere omganger, forteller Landrø.

Landrø forteller at det har kommet midlertidige løsninger fra NTNU og forskrifter sentralt fra Helse- og omsorgsdepartementet som har gjort tilpasninger mulig.

– De har gjort tilpasninger ved å for eksempel gjøre om eksamensform og undervisningsopplegg. Dette gjør at studentene kan opprettholde sin progresjon.

For å få autorisasjon som bioingeniør skal praksisstudier utgjøre en tredjedel av studiet og en tredjedel av praksisstudiene skal være eksterne. Landrø forteller at dersom en student havner i karantene, vil de måtte ta en vurdering av hver enkelt student.

Redde, men reddet

Eline uttrykker at det har vært stressende, spesielt de gangene det har kommet tiltak om at NTNU ikke skulle ha fysisk undervisning.

– Alle var redde for å ikke få hatt ekstern praksis, for dette må man ha for å få autorisasjon som bioingeniør.

Hun synes likevel at de har vært heldige som har fått gjennomført mye intern praksis. Hun og medelevene gjennomførte dermed nesten all planlagt praksis for høstsemesteret. **UD**

trykkpartner
Tungasletta 7 - 7047 Trondheim
ET MODERNE MEDIEHUS

Anmeldelse:

En åpenbaring på under 80 sider

TEKST: Geir Bergersen Huse | FORLAG: Kolon

Brændjords debut ble en av litteraturhøstens store snakkiser og har blitt overøst med priser og nominasjoner. Er den så god som folk sier?

Karoline Brændjord, *Jeg vil våkne til verden* (diktsamling)
Kolon forlag, 78 sider

Debutant **Karoline Brændjord** skriver klart og rørende om selvmord i diktsamlinga *Jeg vil våkne til verden*. Når du begynner å lese oppdager du tidlig at moren til jeg-personen har tatt livet av seg. I resten av den korte boka forsøker fortelleren å fatte det som har skjedd og å innfinne seg med at hun ikke var nok til at moren ville leve. Samtidig forsøker jeg-personen å finne tilbake (våkne) til verden. Det er en sjeldent tilgjengelig diktsamling, som unngår å bli for enkel eller banal. Dette er kanskje den mest slående diktsamlinga jeg har lest.

Jeg-personen forsøker å gjenfinne verden gjennom små ting, gjennom naturen og sansene. Diktene inneholder flere skildringer av trekroner og skogbunn, av fugler og dyr. Fortellerstemmen gjenoppdager verden særlig gjennom det taktile, som følelsen av bark mot hendene, gress mot ryggen eller vann som omslutter kroppen. I tillegg er det mange visuelle beskrivelser og noen skildringer av lukt. Innimellom disse diktene dør moren igjen og igjen, som om jeg-personen behandler traumet ved å gjenoppleve eller fantasere rundt det.

Diktene følger ingen fast form og er ikke skrevet på rim. En del av diktene er regulære, med for eksempel to eller tre linjer per strofe. Andre dikt består

av strofer i ulik lengde, er skrevet som et sammenhengende avsnitt eller bare en enkelt setning.

Det skrives mye god norsk poesi. Dessverre blir mesteparten lest av ganske få mennesker. De er ofte krevende og forlanger at leseren legger mye energi og tid i lesinga. Dette gjør at mange opplever en del norsk kvalitetslyrikk som utilgjengelig – men her kommer Brændjord inn. Diktene hennes er ikke hyllet i slør og gåter, det er ingen tvil om hva det handler om.

Selv mord er et viktig tema, som berører flere i løpet av livet. Brændjord klarer å fortelle klart og åpent om morens selvmord, uten å bli banal eller platt. Tvert imot er det mye leseren kan lese om igjen, gå tilbake til og dvele ved. Det er gripende, rørende og, i motsetning til mange debuter, minneverdig.

Brændjord er en av de mest gripende debutantene jeg har lest, ikke bare i år. Det blir spennende å følge kunstnerskapet videre. *Jeg vil våkne til verden* vinner ene prisen etter den andre og jeg kan ikke forstå annet enn at den fortjener hver eneste æresbevisning den får. Den er ikke-kryptisk, tankevekkende og rørende. En glimrende leseropplevelse.

Les flere anmeldelser på underdusken.no

Karoline
Brændjord
*Jeg vil våkne
til verden*

DIKT | :k

NATTMAT OM DAGEN: Sellanraa i Søndre

TEKST OG FOTO: Le Dog, Oignon Frit og Dijon | ILLUSTRASJON: Benedikte Ytterli

Pølsketerene blir kastet ut, bevæpnet, og mett.

Denne dagen blåser det nordavind fra alle kanter. Vinden river og sliter i pølsketerene etter at de har blitt sparket ut av Moulangerie kafé, uten så mye som en croissant. Sånn går det når man glemmer å bestille bord. Dermed ble det byens nest mest franske kafé, Sellanraa.

– Jeg håper dere har reservasjon, lyder en stemme.

– Reservasjon, er ikke det for underklassen? filosoferer Oignon Frit, svevende mot et maleri på veggen. Det tar litt tid før hun får øye på kelneren, som til slutt finner et ledig bord til dem.

Oolong-te er også te

Pølseschmeckerne registrerer seg for smittesporing og kikker gjennom den digitale menyen. De tre bestemmer

seg for å meske seg i darjeeling- og oolong-te, leverposteismørbrød og lomresmørbrød, suksesserte.

Dijon ønsket seg lindeblomst-te og madeleine-kake, men det er ikke å oppdrive. Han tar til takke med *canelé*, en liten formbakte kake med vaniljekrem. Oignon Frit runder av bestillingen med et glass hjemmelaget solbærsaft.

– Hvordan var oolong-teen, Le Dog? Le Dog svarer lakonisk:
– Den var grei. Te er te. Foretrekker kaffe.

De to andre skåler i sin gyldenrøde darjeeling, idet kelneren kommer bort med to dype tallerkener med smørbrød, det ene flottere enn det andre. Oignon Frit slikker seg om munnen av den varme leverposteien toppet med

► BUGNENDE FRUKTER: Leverpostei- og lomresmørbrød, hjemmelaget saft og darjeeling.

shitake-sopp. Dijon er like begeistret for sitt lomresmørbrød. Oignon Frit ser seg hjelpeløst rundt etter bestikk.

Tyske invasjonstyrker

Den andre kelneren kommer bort til bordet med et lurt smil.

– Dere mangler våpen?
– Eh ja, svarer pølsketerene spørrende.

– Jeg går og henter våpen, sier væpneren og forsvinner.

Det tar litt tid før Dijon skuer ned på sin egen tomme asjett, og innser at han også er ubevæpnet.

– Det er forøvrig også tittelen på Børneboes beste poesi-album, bemerket Le Dog, som leser tanker iblant. Han er i sin egen boble nå.

Kelneren kommer tilbake med våpen, men Le Dog fortsetter uavbrutt:

– Det er kanskje litt vel mye jazz mellom hvert dikt, men selve opplesningen er utmerket. Sylskarp kvalitet – i motsetning til dette bestikket.

Dijon er enig i at kelneren hadde returnert med svært sløve våpen.

– Man dreper ingen bismarckske invasjonstyrker med denne, sier han og vifter med kniven.

► PØLSEVENNER: Oignon Frit og Le Dog med saft og våpen.

◻◻◻◻ **Atmosfære:** Intellektuell, men trekkfull.

◻◻◻◻ **Smak:** Nydelige smørbrød, ganske gode kaker.

◻◻◻◻ **Utvalg:** Sellanraa går for kvalitet, ikke kvantitet. Det er egentlig helt greit. Det hadde vært gøy om de hadde madeleine-kaker, lindeblomst-te og innbundet Proust.

◻◻◻◻ **Service:** Vi hadde ikke bestilt bord, men fikk likevel plass i det travle lokalet. Sellanraa er litt mer spiseri enn kafé, så det er vanskelig å pølske seg lenge med bok/avis og kaffe/te.

◻◻◻◻ **Totalopplevelse:** Trekk for trekk og trengsel.

◻◻◻◻ **Metthetsfølelse:** Akkurat riktig størrelse på surdeigsmørbrødene, ikke altfor store kakestykker.

Anbefales for: Folk med inntekt. Og Dragvoll-forelesere.

Klientell: Absolutt hele byen forsøkte å klemme seg inn på spiseriet.

Høydepunkt: Dijons lille madeleine-øyeblikk.

Nedtur: Å bli kasta ut fra Moulangerie kafé.

“Jeg går og henter våpen, sier væpneren og forsvinner.”

Made-lomre

Den opprinnelige årsaken til besøket på Sellanraa denne lørdagen, var muligheten for å bestille Marcel Prousts favorittsnacks: Madeleine-kake dyppet i lindeblomst-te. Denne retten er dessverre ikke å få tak i lenger. Mon tro om litteraturviter-bestanden i Midtbyen har gått under jorda? Dijon må nøye seg med panert fisk. Det setter han imidlertid stor pris på:

– Jeg blir helt nostalgisk av denne lomren. Faren min panerte fileter da vi var små, det var den eneste måten han fikk i oss fisk på.

Det går et par sekunder før noe demrer for ham, og Dijon utbryter begeistret:

– Så da ble det et madeleine-øyeblikk likevel!

Remuladegutt

– Hva synes dere egentlig om maten, spør Le Dog uvillig, i forsøk på å bryte stillheten som har senket seg over måltidet.

Oignon Frit har munnen full av leverpostei og shitake-sopp, men veiver entusiastisk med hodet.

– Nydelig lomre og surdeigsbrød, sier Dijon entusiastisk. Han legger

til at han fortsatt er litt usikker på remuladen.

– Jeg er ingen remuladegutt. Oignon Frit blir misunnelig på de andres desserter, og kvinner seg modig opp til å bestille på egenhånd, for første gang i pølsketerenes historie. Enda en suksesserte befinner seg snart på bordet.

Trekk for trekk

– Her var det trekkfullt, sier Oignon Frit, mens hun forsøker å nyte siste rest av sin kjølige darjeeling.

Hun sitter rett ved Sellanraas glassvegg ut mot Søndre gate, som gir en fin, og enn kjølig, utsikt til Vår frue.

– Og jeg pleier egentlig ikke kjenne på trekken, legger hun til.

– Å, det gjør jeg, kontrer Dijon, og fortsetter:

– Jeg er som faren i *Emma* (Jane Austens eminente komedie, *red. anm.*).

– Litt av en referanse, mumler Oignon Frit og noterer «Trekk for trekk» i notatblokk, som om hun forsøker å bli tekstforfatter for *Nytt på nytt*.

► NYSGJERRIG: Dijon gjør seg klar til å dekonstruere sin canelé.

KVINNELIGE FILMSKAPERE DU BURDE HA HØRT OM

De fleste filminteresserte kan ramse opp en god del mannlige regissører uten problem. Men hvor mange kvinnelige klarer du? Kvinnedagen har kommet og gått. Det er en glimrende anledning til å snakke om kvinner som lager film.

TEKST: Emilie Portås Anderssen og Tomine Barstad Solvang

Hustruer (1975) – Anja Breien

Anja Breien er den første kvinnen i Norge som tok regissørutdanning, og den feministiske tematikken er elementær for hennes virke. I *Hustruer* følger vi tre kvinner i slutten av tjuårene som en natt bestemmer seg for å teste grensene for hva en gift kvinne kan gjøre utenfor hjemmet. Hva om de bare blåser i ungene og ektemannen sin og drar festen så langt de kan, slik menn gjør? Filmen er kritisk til egen samtid, og overraskende aktuell og morsom.

Orlando (1992) – Sally Potter

Året er 1600 og den unge aristokraten Orlando møter Dronning Elizabeth I. Han blir lovet både hus og formue på en betingelse; han må forbli ung

for alltid. Denne britiske filmen har vunnet flere europeiske filmpriser. Sandy Powells eksepsjonelle kostymer samt Tilda Swintons fantastiske jobb i rollen som Orlando gjør at dette er en film som fortsatt skiller seg godt ut blant historiske dramaer.

Lost in Translation (2003) – Sofia Coppola

Man kan nesten ikke skrive en liste over kvinnelige filmskapere uten å nevne Sofia Coppola. Bill Murray og Scarlett Johansons karakterer framstiller et vennskap på en varm og tankevekkende måte, på tvers av generasjoner. En kvartlivskrise og en midtlivskrise viser seg å ha likheter, og kan være en trøst å se når man selv føler seg helt fremmed som tjuåring.

Selma (2014) – Ava DuVernay

Mange kjenner kanskje igjen DuVernay fra Netflix-miniserien *When They See Us*, men hun har også laget en rekke gode dokumentarer og biografiske filmer. *Selma* er en utrolig viktig film som viser Dr. Martin Luther King Jr.'s arbeid mot lik stemmerett på 1960-tallet. Med fokus på den historiske marsjen i byen Selma, Alabama er dette en film man sent vil glemme.

American Honey (2016) – Andrea Arnold

Tenåringen Star legger ut på en biltur sammen med en gruppe unge tidsskriftsselgere hun akkurat har møtt og blir dratt inn i et liv med hard festing, kjærlighet og potensielle lovbrudd. Med spennende karakterer og et godt

bilde på klassesamfunnet i Amerika, er dette absolutt en film som anbefales.

Raw (2017) – Julia Ducournau

Justine har vokst opp i en familie hvor alle er veterinærer og vegetarianere. Når hun selv begynner på veterinærstudiet, blir hun dratt inn i en verden med ville tradisjoner. Under opptaket tvinges Justine til å spise rått kjøtt, og hun finner ut at hun har en helt spesiell craving. Dette er en skrekkfilm som til tider er utrolig ukomfortabel å se på, med en historie jeg ikke har sett maken til siden jeg så den på kino i 2017.

Skate Kitchen (2018) – Crystal Moselle

Jenter som tar seg inn på et guttedominert territorium: jenter som skater. Filmen følger en vennegjeng i New York og deres utfordringer med vennskap og seksualitet, og det å ta plass som kvinne. Moselle tar i bruk en dokumentarisk stil i et fiksjonelt univers som springer ut av jenters erfaringer på guttedominerte steder. Du får definitivt lyst til å begynne å skate etter å ha sett denne filmen.

Booksmart (2019) – Olivia Wilde

En vittig og rar film om hvordan det er å være de smarteste jentene på skolen, men også de minst populære. De har aldri vært på fest før, og nå skal de uteksamineres. Om du også var en av de

REGISSERT AV KVINNER: *Lost in Translation*, *American Honey*, *Hustruer*, *Selma* og *Orlando*.

smarte på videregående, kommer du garantert til å kjenne deg igjen i den lille situasjonen som oppstår når du er ny i feste-gamet.

The Farewell (2019) – Lulu Wang

Kinesisk-amerikanske Billi lærer at bestemoren i Kina har fått kreft og potensielt ikke har lenge igjen å leve. Da skikken i Kina ofte er å ikke fortelle noen at de er døende, velger Billis familie å holde bryllup for en av deres slektninger som et skalkeskjul for å kunne se bestemoren en siste gang. Denne filmen er den perfekte bland-

ingen av tragedie og komedie, og viser skuespiller Awkwafina på sitt aller beste.

Queen & Slim (2019) – Melina Matsoukas

En Tinder-date som tar uventede vendinger, i form av en seks dagers lang biltur på flukt fra politiet – en 2019-versjon av *Bonnie & Clyde*. Filmen tar opp strukturell rasisme i USA, og viser hvor maktesløse afro-amerikanere er i møte med politiet. Dette er Matsoukas første spillefilm. Hun er spesielt kjent for å ha regi på en rekke musikkvideoer til artister som Beyoncé, Rihanna og Solange.

FOTO: United International Pictures

RAW: - Dette er en skrekkfilm som til tider er utrolig ukomfortabel å se på, med en historie jeg ikke har sett maken til.

FRA SKAM–ESKILD TIL TRØNDERSK ROMEO

Gjennom en variert film- og teaterkarriere har Eggesbø spilt både oslogutt, nordlending og nordtrønder. Den språklige overgangen har tidvis bydd på utfordringer.

TEKST: Martin Tilrem | FOTO: Torstein Olav Eriksen

– For å være helt ærlig føler jeg at jeg har skutt gullfuglen, sier Carl Martin Eggesbø.

Vi møter han i foajeen på Trøndelag Teater, der han nå er ansatt. Han kommer noen minutter for sent, men med tanke på hvor mye oslogutten har hatt på gang den siste tiden, er det kanskje ikke så rart.

– Det har gått slag i slag siden jeg kom til Trondheim egentlig, sier Eggesbø. Han lister opp teaterforestillingerene *Bjertnæs*, *Lygre* og *Romeo og Juliet*, der han har hovedrolle som Romeo. I tillegg har han hatt en sentral rolle i storfilmen *Den største forbrytelsen* (2020), der han spiller Harry Braude, en ung, norsk jøde under andre verdenskrig. I Kampen om Narvik, som fortsatt er under innspilling, figurerer han som hovedkarakteren Gunnar Tofte.

Pelle Propell

Mye har skjedd siden Skam-suksessen, hvor Eggesbø spilte den folkekjære Eskild. Men det var ikke alltid gitt at det var skuespiller han skulle bli.

– Jeg tenkte egentlig å gå idrett, fordi jeg drev med turn og skulle satse på det, men så fikk jeg en skade som gjorde at jeg ikke kunne fortsette med det. Da hadde jeg lyst til å velge noe helt annet, og da valgte jeg drama.

Etter dramalinje og skoleevy gikk veien videre til Romerike Folkehøgskole, hvor han fikk for seg at han skulle søke teaterhøgskolen. Der kom han også inn.

– I mellomtiden der fikk jeg også rollen i Skam, og da fikk jeg jo selvfølgelig en del mersmak og fart på mulighetene.

Eggesbø forteller at han som barn likte å snakke foran andre mennesker, og hadde få hemninger rundt akkurat det.

– På barneskolen ble jeg kalt Pelle Propell, det sier kanskje litt. Så har jeg blitt litt mer sjenert med tiden, heldigvis, smiler han.

Femtiårig fangirl

I kjølvannet av Skam-suksessen har han hatt mange møter med fansen. En episode han husker veldig godt fant sted under en panelsamtale på Nasjonalbiblioteket i Oslo.

– Det var en dansk dame i kanskje førti- eller femtiårene som hadde sydd et stort lappeteppe med alle mulig Eskild-sitater. Jeg husker at jeg tenkte det var både litt rart, og søtt – og litt creepy, sier han med et glimt i øyet.

– Det var mye sitater av typen «du trenger pikk, Noora.» Det var litt vulgære sitater på et koselig husmorlappeteppe, ler han.

Dialekt-forvirret

Romeo og Juliet spilles for tiden på Trøndelag Teater og er oversatt til nordtrøndersk Sparbu-dialekt av Hans Magnus Ystgaard. En måned før arbeidet med *Bjertnæs*, *Lygre* begynte, ringte teatersjefen til Eggesbø og sa de skulle sette opp *Romeo og Juliet*. Hun hadde allerede hørt ham med Tromsødialekt over telefon i forbindelse med innspillingen av Kampen om Narvik.

– Hun visste i hvert fall at jeg var veldig opptatt av dialekt og at jeg øvde meg på å snakke dialekt, og da tenkte hun at

jeg kunne ta utfordringen som Romeo, forteller Eggesbø.

Men han legger ikke skjul på at Sparbu-dialekta er krevende, spesielt når den skal utføres i samspill med Shakespeare. – Du kan si at det er ganske utfordrende, og det krever ganske mye nøysomhet, men det er jo fantastisk gøy. Det er jo en skikkelig utfordring, også synes jeg at kombinasjonen av Shakespeare og Sparbu-mål klinger superbra.

Eggesbø forklarer at trønderne på Trøndelag Teater har vært til stor hjelp, men at han har lært seg hvem han skal lytte til.

– Det er jo noe som kalles bytrøndersk, så de som snakker det holder jeg meg langt unna. Det gjelder å holde tunga rett i munnen, bokstavelig talt, fordi det er mange meninger om hva som er «rett eller galt.» Å lære seg en ny dialekt er presisjonsarbeid.

Blanding av egen østlandsdialekt, Romeos Sparbu-mål og Gunnars Tromsødialekt kan noen ganger lede til forvirring.

– Jeg får kommentarer fra venner fra Oslo når jeg snakker med dem på telefonen. Jeg har hørt to eller tre ganger den siste uken at jeg plutselig får trøndersk tonefall. Jeg blir litt dialektforvirra, men sånn synes jeg at det skal være. Nå bor jeg i Trondheim – da må jeg integreres, sakte men sikkert, sier han.

Merkelig tid som skuespiller

Eggesbø forklarer at livet som skuespiller har vært merkelig og krevende den siste tiden. Med restriksjoner på publikumsantall har det ved noen

– Det var mye sitater av typen «du trenger pikk, Noora.»

SKJULTE TALENTER: Rare tider til tross, det har ikke blitt nødvendig å få seg deltidsjobb på kafe.

forestillinger bare dukket opp mellom ti og tjuer personer. Formatet rundt forestillingen *Bjertnæs, Lygre* har vært ekstra spesielt.

– Det er på studioscenen (Trøndelag teaters minste scene, red.anm.), så du sitter veldig tett på publikum. Det var et veldig intenst og direkte møte. Det gjør at adrenalinet stiger litt ekstra. Det at en skuespiller stirrer deg rett i øynene i en og en halv time, det er en ganske krevende opplevelse, både for publikum og for de som spiller, tror jeg. Samtidig understreker han at det reduserte publikumstallet gjør hver forestilling mer unik. Hundre mennesker kan uansett føles som mange i den tiden vi befinner oss i.

– Det er mangel på plenumsopplevelser. Alle konserter er avlyst, og det er også alle fester og ansamlinger. Grensa er på hundre akkurat nå, men det føles nesten som en klaustrofobisk stor mengde folk å samle, forklarer han.

Teaterscenen krever eget mot

Vi blir avbrutt et kort øyeblikk av to av teaterets medarbeidere som kommer rullende inn i foajeen med noen kasser Dahls til kveldens forestilling. Hjulene buldrer i hele lokalet. Eggesbø har akkurat begynt å prate om overgangen mellom scene og skjerm.

– På film er det veldig mye som står på hvert enkelt opptak. Når du gjør et take krever det at du er hundre prosent tilstede. Men du kan alltid prøve på nytt, med mindre det ikke er tid da. På teateret så er det sånn at når du først spiller forestilling, og du har gjort eller sagt noe feil, så skjer det faktisk der og da. Du kommer deg ikke unna det, så det krever kanskje et annet type mot.

Samtidig mener han at det er noe av magien med teater, da publikum vet at hvis noe går skeis nå så skjer det faktisk på ekte.

– Det er skikkelig risikosport og det synes jeg er veldig spennende! Jeg synes det er veldig gøy hver gang noe går litt galt.

Hva identifiserer du deg mest som, teater eller filmskuespiller?

– Det vet jeg ikke helt ennå. Enn så lenge er jeg ikke så opptatt av om det jeg gjør er teater eller film eller noe helt annet. Jeg prøver å være åpen for de mulighetene jeg får. Det viktigste for meg er at det er et kult prosjekt.

Kampen om Kampen om Narvik

Det har vært stor usikkerhet rundt innspillingen av storfilmen *Kampen om Narvik* som følge av koronasituasjonen. Eggesbø legger ikke skjul på at usikkerheten rundt filmen har vært stressende, spesielt fordi rollen har krevd mye forberedelse.

– Jeg prøver å lære meg ny dialekt, og går inn i arbeidet med en ny rolle som soldaten Gunnar. En fyr som egentlig ikke er soldat, men blir soldat under andre verdenskrig i Narvik.

Eggesbø sier at det føles helt uvirkelig bare det at hele Norge stengte ned, men at det i tillegg er veldig sjeldent og spesielt at produksjoner utsettes over så lang tid som nå.

– Jeg krysser bare fingrene for at vi kommer oss i mål, for jeg synes jo at det er et sinnsykt bra prosjekt.

Kampen om Narvik forteller en historie som ikke har fått mye oppmerksomhet.

– Det er ganske store historiske begivenheter som foregikk oppe i nord som kanskje har blitt litt underfortalt, i hvert fall i norsk film, så det er det vi prøver å ta tak i nå.

Han innrømmer at Romeo og Sparbu-dialekta må legges litt til side før filminnspillingen i april.

– Jeg må drepe den Romeo-karakteren litt, bare for å kunne legge prosjektet på hylla og hoppe inn i noe nytt. **UD**

Navn: Carl Martin Eggesbø

Kjent fra: SKAM, Den Største Forbrytelsen

Aktuell med: *Romeo & Juliet* på Trøndelag Teater

Født: 8. juli 1995, Oslo

Utdannelse: Bachelor i skuespillerfag ved Teaterhøgskolen i Oslo (KHiO)

Hva leser du nå?

– Akkurat nå skal jeg begynne på *Vi er fem*. av Matias Faldbakken.

Har du en favorittfilm?

– Akkurat nå er det *Barn* av regissør Dag Johan Haugerud.

Hvilken musikk hører du på nå?

– Jeg er i en veldig sånn klassisk-jazz-ambience-fase. Det går mye i Joseph Shabason på repeat.

Skuespiller du ser opp til?

– Jeg har nettopp oppdaget franske Isabelle Huppert og tenker mye på henne om dagen. Og så synes jeg Michaela Coel er dødsbra i *I May Destroy You*. Klisjéfyllt når jeg sier det, men jeg synes Ryan Gosling er veldig kul og dyktig ... og kjekk.

Millenniumsrommet

Fra Lene Marlin til Astrid S, Napster til Spotify og Idol til StjerneKamp – i Millenniumsrommet tar vi deg med på en reise i teknologien, kulturen og den norske spillelista fra de siste 20 årene.

M
I
S
T
MUSEENE I SØR-TRØNDELAG

Løst/Regnet er laget med støtte fra

Bergesen-stiftelsen

Anmeldelse:

BATMANS

NYE HOVEDKONTOR I TRONDHEIM

ZEB-laboratoriet er like anonymt som en gjennomsnittlig Rema 1000-butikk.

TEKST: Stefan Kaliski | FOTO: Jonas Aagard

MISLYKKET: Teknikk og estetikk kan være to sider av samme sak, men i ZEB-lab har estetikken havnet i annen rekke.

I mars åpnet en helt ny bygning på NTNUs campus Gløshaugen. Nybygget, som er oppført av universitetet i samarbeid med SINTEF, er et laboratorium for nullutslippsbygg. Ifølge arkitekten Link arkitektur er dette «et signalbygg». Dette begrepet ble brukt om Guggenheimmuseet i Bilbao, har de siste årene blitt satt på nesten alt av mer eller mindre middelmådig arkitektur. ZEB-laboratoriet er intet unntak.

På avstand ligner det et kontorbygg som kunne ha vært plassert langs en eller annen motorvei. Fasaden er preget av svarte, vedlikeholdsfrie plater og vindusbånd med kraftige karmen. Den har en nærmest skulpturell form, der flere av hjørnene er preget av diagonaler. Visstnok skal formen være inspirert av en silisiumkrystall.

Når du kommer nærmere, innser du at det ikke er noen bensinstasjon i

første etasje som selger pølser til en tier. Bygningens førsteetasje preges delvis av store og åpne vinduer. Bare synd at vinduene er gjemt bort bak en skjerm av solcellepaneler.

Teknisk sett høres ZEB-laboratoriet imponerende ut. Det kalles et «nullutslippsbygg», noe som vil si at den energien bygningen produserer på lang sikt, skal kompensere for utslippene i forbindelse med byggingen og driften. Solcellepanelene skal stå for energien.

Container-lignende installasjoner

ZEB-laboratoriet har foruten de svarte platene en kledning av svartbeiset trepanel. Mellom det loddrette panelet løper kraftige, diagonale trestolper – en konstruksjon som fører tankene til danske bindingsverkshus. Sammen med den synlige trekonstruksjonen som også kan ses inne i bygget, er dette

det mest forsonende trekket ved ZEB-laben.

Problemet med den trekledde fasaden, er at den er helt lukket. Her er det ingen vinduer i første etasje. Annet enn noen søppelcontainer-lignende installasjoner og en svart metallør som ligner varelevering eller rømningsvei, er det ingenting her. Det minner om baksiden av en Rema 1000-butikk. Hvorfor inngangsdøren og de sjenerøse vinduene ikke er plassert her, er en gåte.

Deprimerende omgivelser

Link arkitektur har også ansvaret for landskapsarkitekturen. Likevel er det å kalle plassen rundt laben for landskapsarkitektur like misvisende som å kalle Kåre Willoch ung og viril. Området rundt inngangen er belagt med betongstein lik den du kan kjøpe til spottpris på nærmeste byggevarerhus

Men steinen er tross alt bedre enn den nattsvarte asfalten som pryder resten av området. En babyhåndfull benker sørger for at du kan nyte synet av asfaltjungelen, en ustelt skråning og en samling fargeløse bygningskompleks.

Det minner om en transformatorstasjon satt sammen av slette, umalte betongelementer. Noen busker og et knippe trær med stammer så tynne som fyrstikker gjør ingenting bedre.

Hvor er superhelten?

Det er åpenbart at teknikken har kommet foran estetikken. ZEB-lab minner om First Price-versjonen av Batmans nye hovedkontor. Møtet mellom fasadeplatene og treverket virker som et halvhjertet kompromiss, der utbygger egentlig bare ville ha en platekledd vegg. Stjerneskrueene som er dunket hardt inn i trepanelet kunne med fordel ha blitt erstattet med spiker.

La oss ikke engang snakke om den såkalte landskapsarkitekturen. For teknikk og estetikk kan være to sider av samme sak; en bru kan eksempelvis være en ingeniørbragd og et tiltalende landemerke. ZEB-labs sorte bygningskropp og grå omgivelser suger alt liv ut av landskapet. Å kalle dette for et signalbygg er i beste fall freidig. Et signalbygg skal være noe med egenart, ikke en kopi av Powerhouse på Brattøra.

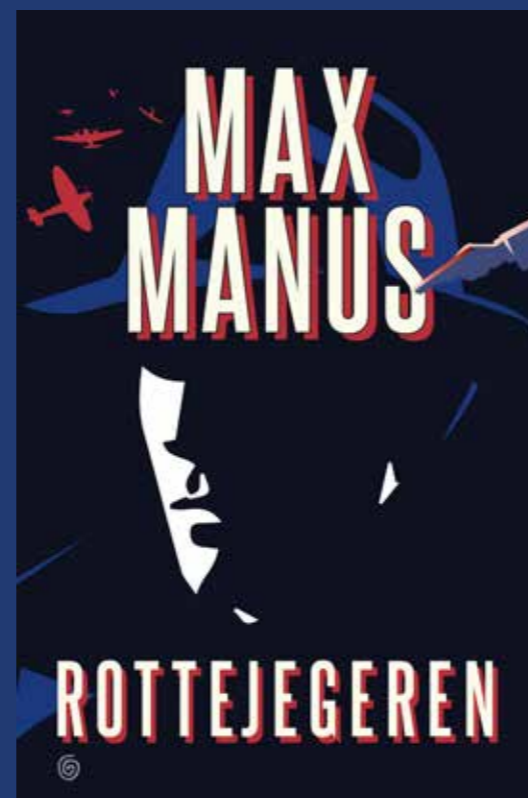
Les flere anmeldelser på underdusken.no

Anmeldelse:

ROTTEJEGEREN VISER KRIGSMEDALJENS BAKSIDE

Max Manus' litterære comeback er en desillusjonert roman om krigsinnsatsen

TEKST: Syver Røinaas | FOTO: Kagge Forlag

Krig er først og fremst en skitten affære, men skitt egner seg dårlig i historiebøkene. Derfor har Maximo Guillermo Manus skrevet en roman. Dette skjedde riktignok helt tilbake i 1948, men det er først nå Manus' romandebut er allment tilgjengelig. Det skal vi være glade for.

Rottejegeren følger figuren Freddy gjennom Oslos gater. Han kjenner på «hvor ensom han er, og hvor tåpelig hele livet forekommer ham». Slik som Manus selv var Freddy tidligere sabotør, men han hadde også ansvaret for å likvidere landssvikere i såkalt rottejakt. Dette arbeidet er langt mindre glamorøst enn å klistre sprengstoff til fiendtlige krigsskip, og langt mer fortiet i norsk krigshistorie.

Freddy er en enkel, men plaget mann. På den lokale «Klubben» mimrer han tilbake til sine yngre dager, og sammen med veterankompisene deles det både krigshistorier, samfunnskritikk og store mengder alkohol. I tillegg er han hypotenusen i et bristende trekantforhold, der en hengiven

blondine og en motstandskvinne utgjør de to andre katetene. Denne melodramatiske delen av romanen er ingen høydare, men en må huske på at Rottejegeren er over 70 år gammel og opprinnelig ikke tiltenkt publikasjon.

Max Manus' fremste evne som krigsforfatter er å sette seg i antiheltenes sted. Knut, en annen rottejeger, sliter tydelig med nervene etter drapet på en ung kvinnelig angiver. Slik Aslak Nore påpeker i sitt gode forord, ville vi i dag ha kalt det PTSD. Også et plaget NS-medlem får komme til orde i romanen. Han skildrer motstandsbevegelsen og NS slik: «Begge ville vi idealistisk kjempe for den samme sak, Norges frihet. Og begge ville vi dø for den samme sak. Men i hverandres øyne ville vi være landssvikere.»

Et mer desillusjonert syn på krigsinnsatsen skulle man antagelig ha

lett lenge etter i 1948, en tid der nordmenn generelt stod stolt samlet under bannerne Fred, Kongen og Gerhardsen. Rottejegeren er derimot et oppgjør «med heltedyrkelse og medaljer, idealisme og forvirret fedrelandskjærlighet». Det er ikke rart den kommer først nå.

Selv om romanen er ujevn rent litterært, viser den en viktig side av krigen. Freddys psykologiske bagasje skaper i tillegg en ekte spenning. Et sted kritiserer han «hvor urettferdig det var at ingen hadde villet ta ansvaret for rottejakten, etter krigen». 70 år senere – nå som hjemmefronten langt på vei har tatt med seg sine skitne hemmeligheter i graven, men lever videre som helter i kulturen – er denne kritikken høyst velkommen.

Les flere anmeldelser på underdusken.no

Kommentar:

FRAMING BRITNEY SPEARS GIR ET BILDE AV KULTUREN PÅ TIDLIG 2000-TALLET, MEN SIER OGSÅ NOE OM VÅR EGEN SAMTID

Dokumentaren gir sterke inntrykk av urettferdighet på flere plan. Også norske medier kan lære noe av historien om det amerikanske pop-ikonet.

ILLUSTRASJON: Silje Marie Savland Moksnes

The New York Times' dokumentar Framing Britney Spears har på kort tid havnet på alles lepper. Dokumentaren ønsker å sette søkelyset på det antatte problematiske vergemålet Britneys far har hatt for henne siden 2008, og den påfølgende Free Britney-bevegelsen. En bevegelse som det siste året har spredd seg til mennesker også utenfor den innerste, konspiratoriske fanskaren.

Det som imidlertid setter enda dypere spor etter å ha sett dokumentaren, er måten popstjernen har blitt behandlet av medier og profilerte personer opp gjennom årene. Håret reiser seg idet man ser klipp av en ung Britney få servert svært intime, seksualiserende og nedverdiggende spørsmål fra anerkjente intervjuere og programledere. Selv glimrer pop-ikonet med sitt fravær uten at det engang vites om informasjonen om dokumentaren har nådd henne, på grunn av vergemålets beskyttelse.

Like før 2000-tallet ble Britney Spears en av verdens største popstjerner, og troner fremdeles som en av de største i moderne tid. Mange av oss som var unge på denne tiden forbinder trolig Britney med barndommen, hvor låter som «Oops!... I Did It Again», «Everytime» og «Stronger» har fått kjørt seg en god del i cd-spillere. Samtidig har vi gjennom pressens øyne vært vitner til Britneys psykiske knekk, som utad har blitt framstilt som galskap og manglende evne til å ivareta seg selv og sine barn.

Britneys liv er historien om en barnestjerne som raskt ble symbolet på den uskyldige «girl next door». Som ikke overraskende viste seg å ikke tåle det enorme paparazzitrykket, trakasseringen og presset som fulgte. Dessverre er ikke Britney alene om erfaringer som dette. Selv i dag ser vi eksempler på unge stjerneskudd, så

vel som godt etablerte artister av alle kjønn, som må tåle mye dritt av medier og i kommentarfelt, seksualisering og infiltrering av privatliv. Ett eksempel er rasjonaliseringen av Kanye Wests presidentkampanje og politiske utspill.

Også norske mediehus burde ta lærdom fra Framing Britney Spears. Selv om eksemplene i dokumentaren virker kontroversielle og utenkelige i dag, er det ikke en uvant tanke at neglisjering av psykisk helse fremdeles skjer i Norge den dag i dag. Det fikk vi bevitne da musikkansmelder Anders Grønneberg latterliggjorde opptreden til Tix på Lindmo, hvor artisten delte sine opplevelser med psykiske vansker. Dersom stigmaet rundt psykisk helse skal bekjempes, må også norsk presse være med på laget.

ET LITE STYKKE MUSIKKHISTORIE: FRA ONE-HIT-WONDER TIL KRITIKERYNDLING

Vendepunktet i karrieren til Carly Rae Jepsen kommer i form av en 80-tallsrenessanse på *Emotion*.

TEKST: Øyvind Soldal Rasmussen | ILLUSTRASJON: Kirsti Jacobsen

En relativt ukjent canadisk pop-artist, som tidligere bare har sin tredje plass i *Canadian Idol* og et obskurt debutalbum under beltet, slipper en singel i høsten 2011. Singelen tar av og før man vet ordet av det har man beveget seg inn i 2012 og låten har infisert radiokanalene over hele kloden. Den er ikke til å komme unna. Vipps, så er navnet til denne ukjente artisten på alles lepper. På godt og vondt: Carly Rae Jepsen, den søte naboenta som ba deg om å ringe henne, kanskje.

Å følge opp en superhit

«Call Me Maybe» ble en ekte hit, en massiv suksess som virkelig fikk fart på karrieren til Jepsen. Albumet som fulgte, *Kiss*, red videre på momentumet «Call Me Maybe» ga og solgte godt det også. Det interessante er likevel ikke populariteten Jepsen oppnådde, men heller det som fulgte. Flere ville kanskje kalt henne et one-hit-wonder, en artist som bare maktet å mønstre fram én enkel hit før hun falt vekk i obskuriteten. Oppfølgeralbumet *Emotion* fra 2015 nådde aldri suksessen til *Kiss*. Singelen «I Really Like You» forsøkte å kopiere

formelen til «Call Me Maybe» med sin søte og uskyldige tone, men det gikk ikke to ganger på rad. Til slutt forsvant hun fra toppen av hitlistene.

Men *Emotion* oppnådde en annen suksess: Den ble kritikerrost. Og etter hvert som årene har gått har albumets innflytelse blitt mer og mer tydelig. Hvordan skjedde dette? Hvordan gikk Jepsen fra irriterende one-hit-wonder til anerkjent kritikeryndling?

80-tallets renessanse

Carly Rae Jepsens *Emotion* er en renessanse for popmusikken. På samme måte som filosofer og kunstnere i renessansen idoliserte og etterliknet antikkens idealer, tar Jepsen på dette albumet inspirasjon fra et nå arkaisk tiår: 80-tallet. Synth- og elektropopen som definerte 80-tallet, men som hadde forduftet fra populærmusikkens åsyn etter hvert som årene gikk, blir av Jepsen brakt tilbake. Men *Emotion* er langt ifra noen kopi av 80-tallets lydbilde, det er heller en modernisering av en stil som hadde gått ut på dato.

Ifølge Jepsen selv kom valget om å ta albumet i denne retningen etter å ha ferdigstilt tittelsporet «Emotion». I søken etter noe nytt, noe annerledes fra den sukkersøte teen-popen på *Kiss*, fant hun her en smakfull blanding av 80-tallet og moderne indie-pop, og visste umiddelbart at det var denne retningen hun ville ta albumet i. Og det gjorde hun, dansbare grooves, boblende basslinjer og skimrende synth florerer i en sømløs blanding med moderne pop-stiler.

Emotion sin nostalgi

Men stemningen i *Emotion* er langt fra komplett uten Jepsen sine lyriske bidrag. Det er snakk om ønsker og begjær, å ville kjenne på kjærligheten. Samtidig har man baksiden av medaljen: Hun kjenner på skuffelse og lengsel når kjærligheten tar slutt, to av de sterkere følelsene man kan kjenne på. Hvorfor fokuserer hun på dette?

Nøkkelordet er *nostalgi*. Jepsen fanger følelser som blir igjen hos folk, som fester seg i minnene våre og former oss som personer. Å tenke tilbake til

sin første forelskelse kan bringe tilbake voldsomme mengder nostalgi, og det er det Jepsen forsøker å framkalle på *Emotion*.

80-tallet er en periode som en eldre generasjon tenker tilbake på med denne nostalgien, tilbake til da man var ung og nyforelsket. For den nye generasjonen, som vokste opp på 2010-tallet, kan den virke fremmed fordi man ikke var der selv. Jepsen bruker inspirasjonen fra 80-tallet til å gjenskape den samme nostalgien, men for en yngre folkegruppe. Musikken som i så mange år har fått en hel generasjon til å mimre og lengte sentimentalt tilbake, blir på *Emotion* gjort tilgjengelig for generasjonen etter, i en moderne drakt.

Påvirkningen som kan ses i dag

En spennende konsekvens er oppvåkningen av 80-tallet som har skjedd i etterkant. Senest i fjor kom The Weeknd ut med sin variant av retro synthpop, mens Dua Lipa er bare en av de mange andre som har prøvd seg på en lignende stil. Den retro stilen er rett og slett

populær igjen, og om *Emotion* sitt plask ikke er hovedårsaken til disse bølgene, så er den hvertfall én av de viktigste. I tillegg kan man se at norsk pop har latt seg påvirke også. Artister som Dagny eller Sigrid har store likhetstrekk med Jepsen sitt nyskapende lydbilde.

Carly Rae Jepsen har med *Emotion* skapt et av 2010-tallets mest kritikerroste pop-album, som var grunnleggeren av en ny strømning i pop. Albumet klarte aldri å følge opp «Call Me Maybe» salgsmessig, men hennes viktighet i popmusikkens verden kan ikke undervurderes. Hun huskes kanskje som one-hit-wonder, men hun vil alltid være mye mer enn det.

Smerz – *Believer*

Vill produksjon og døsig vokal gjør Smerz' debutplate til en berg-og dalbane, både sonisk og i kvalitet.

TEKST: Øyvind Soldal Rasmussen | FOTO: XL Recordings

På debutplata *Believer* søker den norske elektronikaduo Smerz, bestående av Catharina Stoltenberg og Henriette Motzfeldt, etter å utvikle sin spesielle og abstrakte form for elektronika og klubbmusikk. Dette resulterer i et meget spesielt album.

Først og fremst må produksjonen på *Believer* roses, for det man til tider blir presentert med av beats og rytmer er blant det råere man kan komme over. Tittelsporet «Believer» er et eksempel, som med sin ville åpning bestående av desorienterende perkusjon og bråkete synth er griper fatt i lytteren på en ypperlig måte. Den kan likevel ikke måle seg med låten «Hester» i intensitet. Den oppleves nesten som voldelig, en eskalerende instrumental som med breakbeats og synthstabs gyver løs på ørekanalene våre, på den beste mulige måten.

Et annet viktig aspekt er at disse voldsomme partiene kompenseres med strykere, hvor intensiteten senkes og man får pusterom. Alt virker å trekke seg tilbake i disse punktene, som på det avsluttende minuttet på «Hester», der mørkbankingen erstattes av atmosfæriske og omsluttende strykere, som om låten vet at ørene dine trenger en pause etter alt det foregående.

Problemen *Believer* sliter med har stort sett ingenting å gjøre med produksjonen, men heller vokalene. Ofte, som på både «Rain» og «Believer», legger Smerz til mumlende og stønnende vokaler som framføres som en slags rapping. Antakelig er det for å skape en tåkete stemning, men altfor ofte framstår de heller som søvnige og uinspirerte, med låtskriving som også kan virke slurvete gjennomført. Det drar for ofte intensitet og tempo ned, og albumet mister sitt momentum.

Believer påvirkes frustrerende nok en del av de dulle vokalene. Det er langt lettere å sette pris på albumets spennende produksjon enn det er å nyte albumet som helhet. Likevel er det mange lovende tegn på debutplaten, og mang en grunn til å vente spent på neste steg i utviklingen for Smerz.

King Gizzard & the Lizard Wizard – *L.W.*

King Gizzard sitt tredje mikrotonale album bærer preg av både store høyder, men også kjedelige bunnpunkt.

TEKST: Jacob Dahl | FOTO: Flightless Records

Like sikkert som at sola snur er de australske gutta i King Gizzard tilbake med nytt album og nok en gang er det de egenproduserte mikrotonale instrumentene som skal luftes. *L.W.* er oppfølgeren til fjorårets album *K.G.* og er det tredje mikrotonale albumet i King Gizzards diskografi. Albumene er basert rundt «mikrotoner» som krydret den rocka 70-talls syremusikken, med et preg av midtøsten.

L.W. starter med «If Not Now, Then When?», en minimalistisk låt med synth, trommer, bass og dessverre også en tam og kjedelig vokal. Heldigvis tar det seg opp i andre låt «O.N.E» som får inn de tre australske gitaristene og leder oss inn i den enda hardere låta «Pleura». Her er vi tilbake igjen i den gamle mikrotonale Gizz-stemminga med harde og repetitive riff som river og rusker i ørene i fire minutter og er over før du vet ordet av det.

«**Supreme ascendancy**» er neste låt ut og nå byttes gitariffene ut med synth, orgel og noen snertne trommer. Trommene redder låta fra å bli bunnpunktet i albumet, men den setter fortsatt en stopper for drivet vi var inne i. Heldigvis følger «Static Electricity» og «East West Link» like etter og drar albumet opp igjen til de høyder King Gizzard pleier å ligge på. De fengende og repetitive akustiske gitariff danner høydepunktene i albumet og drar lytteren med på en reise inn en mikrotonal syredrøm lignende de i Gizzards første mikrotonale album *Flying Microtonal Banana*.

Dessverre dabber albumet av igjen, men ender høyt med den metal-inspirerte låta «K.G.L.W». Her får vi igjen en smak på briljansen King Gizzard har å tilby. Og til og med de stiveste nakker vil få lyst til å headbange av denne åtte minutter lange festen.

Noen høydepunkter har albumet, men til syvende og siste blir det litt langt mellom hver av dem. Flere av riffene er noen av de kuleste King Gizzard har kommet med, men de blandes etter hvert sammen og blir vanskelige å skille fra hverandre. Jeg håper denne posen med blanda drops er lokket på den mikrotonale brønnen som begynner å gå tom.

Julien Baker – *Little Oblivions*

Little Oblivions er en interessant barokkpop-plate med hypnotiserende lydlandskap, vakre melodier og sterke tekster.

TEKST: Mona Hynne | FOTO: Matador Records

Første låt er «Hardline», en låt som tidvis kan minne litt om både M83 og MGMT. Sammen med singer/songwriter-stilen blir dette indie som skiller seg ut. Denne plata er interessant ved at den kanskje er hakket mindre emo, og hakket mer pop enn hva Julien Baker tidligere har gitt ut. Tekstene er sterke, mens delaytrommene kanskje overrasker dem som har hørt mest på det første albumet hennes *Sprained Ankle*. Her må det også nevnes at Julien Baker skriver, spiller og produserer alt selv – og at hun virkelig har fornyet sounden sin.

Albumets feteste låttittel er etter alt å dømme «Song in E», en fascinerende tittel fordi den både kunne vært å finne på et Keaton Henson-album, men også på et midwest emo-album. Låta er vel å merke en ballade som flyter silkemykt på små disharmonier og enkel popstruktur i skjønn forening.

Dynamikk er et nøkkelord for *Little Oblivions*. Det er deilig når en artist tar deg med inn og ut av ulike sinnstemninger, og sånn sett er denne plata ganske fantastisk: Den presenterer mange ulike stemninger. Likevel er overgangene sømløse og naturlige. Dette er noe av det som virkelig gjør lytteopplevelsen spesiell.

Det er lett å lene seg tilbake og kanskje glemme det tekstlige litt, for dette er ei plate med mange fine formuleringer som flyter i det lydlige. Dette er jo en bra ting, men tekstene er virkelig verdt å legge merke til. Spesielt «Heatwave» og «Relative Fiction» har virkelig sterke tekster.

Little Oblivions gir definitivt en god albumopplevelse, og burde høres i sin helhet. Låter som stikker seg ut er dog «Hardline», «Song in E», «Highlight Reel» og «Ziptie». Så hvis du er av typen som vil høre enkeltlåter før du vil høre albumet, så gir disse låtene definitivt en god pekepinn på hva du har i vente.

Alt i alt er dette et album som kan anbefales hvis du er glad i intrikate melodier og tekster som fanger deg. Dersom du er glad i barokkpop-aktig indie er denne plata definitivt verdt å få med seg.

Obzene – *The Human Condition*

Med *The Human Condition* har trondheimsbandet Obzene sluppet sitt første album. Dette er en EP på 30 minutter fylt med fet progressiv metall med en gjennomtenkt atmosfære fra A til Å.

TEKST: Amund Fredrik Strømsnes
FOTO: Oda Mathisen, Jørgen Norby, Kristian Torstveit

Skiva starter med singelen «Swallow It Whole» hvor et catchy bassriff leker seg med trommene før resten av bandet kommer inn. Her blir vi introdusert til alle elementene resten av albumet byr på: growl og ren vokal, fete riff og gitarsoloer, og ikke minst en svevende, ansent atmosfære som henger over albumet. Det tar litt tid før låten finner seg til rette, noe som fører til en oppstykket start på plata, men den blir heldigvis avløst av «Collapse», albumets høydepunkt. Det er denne man skal høre om man vil forelske seg i Obzene.

Etter «Collapse» er vi ved albumets midtparti. Her senkes tempoet drastisk i instrumentalen «Fissure». Dessverre minner låta mer om filmmusikk av Hans Zimmer enn den musikalske hovedretten man forventer. Låten som kommer etter en lang intro som ligner, noe som gjør at «Fissure» føles enda mer malplassert. Den burde enten ha blitt flyttet til før «Collapse» eller utarbeidet til sin egen fulle låt.

Etter det atmosfæriske midtpartiet av EPen glir vi inn i bandets mest dødsmetall-inspirerte låt, «Release the Bonds». Albumet avslutter med en lengre atmosfærisk låt som viser hva «Fissure» kunne ha vært. Atmosfæren som har preget albumet står endelig i sentrum, dog ikke like ansent som tidligere. Stemningen er for første gang oppløftende, og man kan føle at begge føttene har god kontakt med bakken.

Albumet er produsert av vokalistene som hans masteroppgave i komposisjon og produksjon ved musikkvitenskap på NTNU. Når en i bandet selv skal produsere albumet går det ofte på bekostning av kvaliteten, men her er heldigvis ikke det tilfellet. Musikken er en stor vegg av lyd som dekker hele spekteret. *The Human Condition* er en fantastisk samling med låter med tydelig rød tråd som, utenom «Fissure», er nærmest feilfrie. Det blir svært spennende å se hvor dette leder videre.

Student- Skalender

ONSDAG 17. MARS

ONSDAGSDEBATT: MATSVINN

Kl. 18.00, Studentersamfundet

Hvert år kastes om lag 385 000 tonn mat bare i Norge, og FN har anslått at så mye som en tredjedel av all matproduksjon i verden aldri blir spist. Samtidig sulter rundt ni prosent av jordas befolkning. Hvorfor er det slik, og burde det ikke finnes en enkelt løsning på problemet? Leder for Matsentralen Trøndelag Marte Lønvik Bjørnsund, høyrepolitiker og medlem av Næringskomiteen Guro Angell Gimse og Regionssjef for Rema 1000 Midt-Norge Vidar Andersen kommer til Samfundet for å diskutere matsvinn.

FREDAG 19. MARS

KAMARA

Kl. 19.00, Trykkeriet Scene

Med den nyslupne debut EPen *The Long Way Home* i lomma er KAMARA klar for å lage fest på Trykkeriet Scene. KAMARA har allerede karret seg godt oppover i rekkene innenfor pop og r&b artister å holde et ekstra godt øye til, med sine fengende låttekster og groovy rytmer. Med utstrålende karisma og en genuin kjærlighet for musikken skaper hun en god følelse på scenen det er umulig å ikke henge seg på.

LØRDAG 20. MARS

KENNETH BLOM PÅ GALLERI

DROPSFABRIKKEN

Nedre Ila 27

Kenneth Blom kommer tilbake til Galleri Dropsfabrikken for sin andre separatutstilling. Etter bildene på galleriets nettside å dømme, kommer det Hockney-inspirerte malerier. Menneskeskikkelser tumler ut i svømmebassenger, mellom geometrisk interiør og toner av blått og grønt.

LØRDAG 20. MARS–19.

SEPTEMBER 2021

LORCK SCHIVES KUNSTPRIS 2021

Trondheim kunstmuseum Bispegata

Høsten 2021 deles Lorck Schives

kunstpris. Allerede 20. mars åpner

utstillinga i Trondheim kunstmuseums

lokaler i Bispegata. Årets kunstnere

er Matias Faldbakken, Steinar Haga

Kristensen, Kira Wager og Tori Wrånes.

18. august deles prisen ut.

SØNDAG 21. MARS

HAVBOKA – GRATIS VISNING

Digitalt arrangement, 20.00

Da pandemien traff Norge, bestemte Applaus Scene og Riksteatret seg for å lage et teaterstykke du kan se fra din egen stue. Søndag 21. mars kan du se stykket gratis på riksteatret.no/havboka-filmversjon. En anmeldelse av stykket ligger på underdusken.no.

25.–27.MARS

LYDEN AV 2021

Byscenen, Lokal Klubb, Trykkeriet Scene

Første påskehelg inviterer Trondheim Calling til forsmak på årets festival med tre-dagers minifestival. Ti artister fordelt på tre kvelder skal sparke i gang påska og dempe festivallengselen vi egentlig skulle ha fått kurert i februar. På plakaten finner man alt fra hiphop til r&b til progrock, med en miks av både debutanter og gamle ringrever som Amanda Tenfjord, Isabelle Eberdean, Earth Moon Transit, Gerald Ofori og Combos.

KVISS

KVISSMESTERE: Emelie Kjæmli Kristiansen, Benedikt Erikstad Javorovic, Amanda Hytten Bjerknæs
Spørsmål og kommentarer kan sendes til kviss@studentmediene.no

1. Hvem har forfattet *På sporet av den tapte tid*, ofte kalt verdens lengste roman?
2. Hva slags frø er sausen tahini, fra midtøsten, laget av?
3. Hvilken litterær karakter har blitt portrettert av David Suchet, Kenneth Branagh og Peter Ustinov?
4. Hvilket band hadde en hit med «(Don't Fear) The Reaper» på albumet *Agents of Fortune* i 1976?
5. Hvem hadde nylig et mye omtalt intervju med Meghan Markle og prins Harry?
6. Hvilken tidligere Rosenborg-spiller er nå trener for SK Brann?
7. Hva heter antipartikkelen til elektronet?
8. Hvilket medisinsk begrep betyr en «overaktivering av immunforsvaret som følge av en infeksjon»?
9. Hvilket sted i Trøndelag gikk det et kvikkleireskred i 1893 der 116 mennesker døde?
10. Hva er Kanadas nasjonaldyr?
11. Hvor mange medlemsland har FN?
12. Hvilken amerikansk president er den yngste som har blitt innsatt?
13. Hva sliter du med om du har leamus, eller lemus?
14. Hva er hovedingrediensen i moules-frites, i tillegg til pommefrites?
15. Hvem endte til slutt opp som vinner av femmila i langrenn som ble noe dramatisk etter et stavbrekk i innspurten?
16. Hva er den mest sette begivenheten på TV internasjonalt?
17. Det har vært mye snakk om en spesifikk koronavaksine for tiden, som skal ha gjort flere personer syke. Hvilket selskap står bak denne vaksinen?
18. Hva heter personen som ble valgt til ny Samfundetleder 24. februar i år?
19. NTNU er størst, UiO er nest størst. Hva er det tredje største universitetet i Norge?
20. Mange er kjent med «Baby Yoda». Men hva heter karakteren egentlig?

HVILKEN ERNA-PRESSEKONFERANSE ER DU?

ILLUSTRASJON: VICTORIA STENSHAGEN

0–7 poeng:

ERNA REFLEKTERER LØST OM NASJONALE TILTAK:
Å hele tiden overraske kan kanskje holde liv i forholdet. I kriseledelse har det fort motsatt effekt.

8–14 poeng:

ERNA MORALISERER VILT:
Ta en baby eller to for laget.

15–19 poeng:

ERNA STENGER NED NORGE:
Det er tydelig, om ikke annet.

20-poeng:

ERNA BER OM UNNSKYLDNING:
Ways of Seeing har kanskje ikke fått noe enda. Men Raymond fikk hvertfall en telefon.

1) Marcel Proust 2) Sesamtre 3) Hercule Poirot 4) Blue Öyster Cult 5) Oprah Winfrey 6) Kåre Ingebrigtsen 7) Positron 8) Sepsis 9) Verdal 10) Bever 11) 193 12) Theodore Roosevelt 13) Muselsommentekninger, ofte i øyet 14) Blåskjell 15) Emil Iversen 16) Frinssesse Dianas begrovelse 17) AstraZeneca 18) Fredrik Akre 19) OsloMet – storbyuniversitetet 20) Grogu

Spitposten

SPITPOSTEN SVARER: VI VAR DER, FOR FADEN

Etter de grove utspillene fra Talerstolen ser vi oss nødt til å svare på de grunnløse anklagene om vårt fravær. Med mobilen i hånda og øynene festet på både scene og skjerm følger Spitdvergene ledervalget med vår sedvanlige syrlige tastatur. Med blod og svette har vi gjennom mangt et ulidelig langt ledervalg sørget for adspedelse for Storsalens utaknemmelege berm. Og hva er takken? De gamle, de uttørkede, inngrodd i salens parkettgulv som gammelt ølsøl, VÅGER å ANTYDE at Spitposten har forlatt sin post?! Nei. Vi fulgte salen med argusøyne. Den som ikke henger med i tida, får klare seg med Prophetens analoge skriblerier. Disse oldisdvergene følger med i tida, i motsetning til andre.

Så skli inn i DMsa våre på Insta, så skal du merke Spitpostens "fravær".

👍👍👍 Edgar B., Propheten og 289 andre

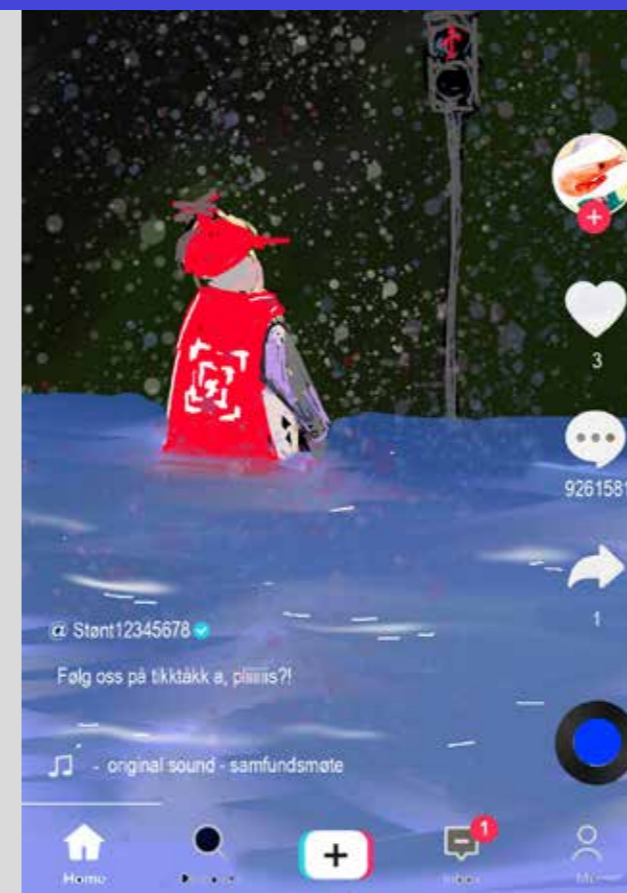

Utgavens dyr: Fagskolestudenten

De har smuget seg rundt i alle år, klora på veggene og sikla seg imot et vått, rødt mål. Nei, det er ikke pirumitter eller BI-studenter ute etter metoo-brudd. Det er fakkskolestudentene. Studentene som sjokkerer og flasher daglig og KOMMER UNNA MED DET!? Med kroppene fulle av stramme lemmer og (kropp)sformfulle, fargesprakende tanker, er de yngel av håndverkere og kunstnere (og fotografer) som kryper i frie, laussluppne lag. Nå inntar de det klamme, runde røde. Jomfruopplevelsen, av å være student, nemlig å penetrerer rett gjennom Samfundetinngangen med de stive jordbærrøde og kremhvite kortene er nå også deres. Gjennom "demokrati" har de nå avsagt all fritid, måteholdige spritvaner og rester av døgnrytme. Velkommen til stedet hvor hjemgang før stengetid er SKAM. Dere er kanskje fakkskoleslaver, men nå er dere i det minste våre fakkskoleslaver.

👍👍👍 Porno-Terje og 3 andre

Registrerer:

...at når du får opp MG på FYP må du bare leve med skammen
 ...at jaywalking er da **ingen** forbrytelse
 ...at all fun and games til noen blir **truffet av bussen**
 ...at ikke noe problem, bussen har da aldri gått på tida uansett
 ...at Sit åpner for en måned med hjemmefest til høsten
 ...at snur helt fra ingen tannlegerefusjon til full fadderukerefusjon
 ...at Mjør klarte å lure inn Samfundets egen metoo-komité i Samfundetlederen
 ...at Elon Musk hadde ikke mulighet til å svare på hendvenden fra Fitteblekka
 ...at da er det bra vi har **Mjør** å snakke med
 ...at noen hent defibrillatoren, Propheten er lei av å spille død igjen
 ...at vet ikke om vi har sett en skikkelig veggavis siden **KUKA19**
 ...at vi forventer intet mindre enn håndtegnet kvalitet
 ...at kahootgodkjenning er virkelig i 1910-ånden
 ...at KSSG har blitt klamydia-skabb gjengen
 (...at **ikke hate på skabb, det er et seriøst problem**)
 ...at du kan også låne **skabbkostymet**
 ...at debattredaktør sveiper til venstre på andre redaksjonsmedlemmer
 ...at datinggrønn gløsing tester ihvertfall ikke ut debattredaktør
 ...at jaggi sveiper noen **litt for fort**
 ...at hvit mann ble samfundetleder
 ...at ble ihvertfall en ny bondeknøl da
 ...at men noen må be FK om å lære ham hvordan man holder en mikrofon
 ...at noen fikk bingo, men ingen fikk dalje
 ...at rop **høyere** neste gang
 ...at men kom ikke her og si vi ikke var til stede
 ...at om insta er for nymotens får dere klare dere med veggavis
 ...at så lenge han lever
 ...at om han noensinde har levet
 ...at bondeknøler av landsmaalet finn ein framleis på Huset
 ...at inspirert av Erna inviterer vi til pressekonfereranse om den planlagte pressekonferansen vi vurderer å avholde en gang i neste måned.
 ...at men fuck folk som var fattige før korona
 ...at **ministerium** skal ikke ha drømmende sitat-dikt-skrablerier på SoMe
 ...at debattredaktør er lei av dårlige inspo-diktministere
 ...at hvor blir det av **avokadomosen** på Edgar?
 ...at vi er **lei** antikartellvirksomhet
 ...at Fitteblekka kan også tegne aktegninger
 ...at **pass deg**, Samfundetleder!
 ...at så lenge småguttene i Pirum ikke står modell
 ...at endelig nakne folk i Bodegaen igjen
 ...at nå er de ikke skjult i et hjørne heller
 ...at musikkfalske artister på ekte Guitar Hero
 ...at rød og grønn er mine yndlingstoner
 ...at spiller falske instrument bedre enn Snaustrinda
 ...at konsertinaen er ikke ekte
 ...at det er **vår konspirasjon**

STUDENT?

MILJØBEVISST?

SKAFF PENSUM BRUKT

iBok.no

Norges største markedsplass for
kjøp og salg av brukt pensum